

Fransızlar Türk Dostluğuna Ehemmiyet Veriyorlar

Fransa Ve Türkiye Dostluğu

Paris, 30 — Fransa Hükümeti, Fransada Türkiye aleyhine yapılan ifsatkâr hareket, hücum ve neşriyatın önüne geçmeye karar vermiştir. Bu cümleden olarak yüz elliliklerden Mehmet Alinin Pariste çıkardığı La Repüblük ançone gazetesi kapatılmıştır. Necati Rifat isminde birisinin yine Pariste çıkardığı La Türki Libr gazetesi de kapatılacaktır. Bütün Fransa resmî ve malî mehafilinde son günlerde Türk dostluğunun ehemmiyeti karşılandığı görülmüştür. Agni zamanda büyük bir Fransız mali grubu Türk ve Fransız sermayelerinin iştirakile bir banka tesisine teşebbüs etmiştir.

Vapurculuk Bundan Sonra Devlet Tarafından İdare Edilecek

Ankara, 1 (Hususi) — Halk Fırkası grubu dün vapurculuk meselesini görüştü. Evvelâ komisyonun raporu okundu. Bunda iki nokta nazar çarpıştı. Komisyon azasından bir kısmı vapurculuğun serbest bırakılmasını, bir kısmı da bu işin devlet tarafından idare edilmesini ileri sürüyordu.

Uzun münakaşalardan sonra vapurculuğun, demiryolları gibi devlet tarafından idaresine karar verildi. Bu karara göre vapurculuk şirketi teşkilinden vaz geçilmiş oluyor. Hazır ana yeni kanun lâihesi Meclise verilmek üzere. Yalnız şilepçilik devlet hizmetinden hariç bırakılacaktır. Hususi kumpanyaların vapurlarından iyi olanlarını hükümet satın alacak. Fakat arzu edenler bunları satmayıp yük vapurculuğu yapabileceklerdir.

Türkiye Akvam Cemiyetinde

Cenevre 30, (A.A.) — Akvam Cemiyeti Meclisinin bugün yapacağı unumü içtimada 21 devletin, Türkiye'nin Akvam Cemiyetine girmesi hakkındaki teklifi okunacaktır. Teklifi yapan devletler şunlardır:

Almanya, Avusturya, İngiltere, İtalya, Fransa, Bulgaristan, İspanya, Yunanistan, Macaristan, Guatamala Venezüella, Hollanda, İran, Polonya, Romanya, İsviçre, Çekoslovakya, Yugoslavya, Japonya, Kolombiya, İsveç.

Bu teklif dünkü celsede okunacaktır. Fakat Çin - Japon meselesine ait raporun tetkik edilmesi uzun sürdüğü için bugüne kaldı.

Türk Kadını "Mühlik,, Midir? Etem Akif Bey, Benatı Havvadan Korkuyor!

Fakat İlâve Ediyor: "Müşahedelerim
Yeni Neslin İyi Yetiştigi Merkezindedir,,

Türk kadını "Mühlik,, veya "Müstehlik,, midir?

Millet Meclisinde Fazıl Ahmet Beyin ortaya attığı bu mesele etrafındaki alâkalmünakaşalar devam ediyor.

Evvelki gün Kadın Birliği Reisi Lâfife Bekir Hanımın cevabını yazdığımız zaman, bu hususta gençlik terbiyesile yakından

alâkadar bulunan münevver erkeklerizin de fikirlerini neşredegimizi bildirmiştik. İşte bugün ilk erkek cevabını neşrediyoruz. Bu cevap Darülfünun Hukuk ve Tıp Fakülteleri profesörlerinden Etem Akif Beyindir. Profesörümüze ilk suali sordüğümüz zaman neşesi her zamanki gibi yerinde idi ve bize bu neşe ile dedi ki:

"— Aman, ben benatı Hav-

Profesör Etem Akif Bey

vadan korkarım. Bilhassa içtimal ve siyasi rüşlerini ve ilmi nüfuzlarını kazandıkları bir zaman da benim, onların işine karışmam doğru değildir. Onla, eğer icap ediyorsa, kendilerini daha iyi müdafaa edebilirler.."

Biz ısrar ettik. Memlekete se ne ler den beri binlerce kadın talebe yetiştiren, içtimal ve meslekî mevkii itibarile Türk kadını çok yakından tanımış olan profesörün fikirlerini mutlaka almak istedik. Nihayet Etem Akif Bey ısrarımız karşısında meseleyi şu şekilde münakaşa etti:

"— Fazıl Ahmet Bey gibi büyük bir edibin Türk kadınları hakkında çok şümüllü bir mana-

(Devamı 8 inci sayfada)

Adliye Koridorunda İşlenen Kanlı Facia

Zavallı Adam Hastanede Ölüm İniltileri İçinde Yatıyor

Dün tam saat beşe çeyrek kala Adliye koridorunda kanlı bir cinayet işlendi. Hasan isminde Bitlisli bir hamal, Erzurumlu Yasin oğlu Mustafayı tabanca ile iki yerinden tehlikeli bir surette yaraladı. Tesadüfen orada bulunan bir muharririmizin müşahede ve tahkikatı neticelerini yazıyoruz: İkinci Ceza Mahkemesinde gizli bir zina davasına bakıldığı için kapılar kapalı idi. Muhakeme bitmiş, mübaşir kapıları açmıştı. Pejmürde kıyafetli, siyah bıyıklı, esmer ve bakır renkli bir adam, daha kapı kantaflarının tamamen açılmasını beklemeden kendisini dışarıya attı. Kürtçeye çalan bir şive ile bir şeyler murıldandıktan sonra hemen elini arka cebine attı. Siyah bir tabanca çıkardı ve henüz kapı arasında olan ve (30) yaşlarında bulunan hamal kılıklı

Yukarıda canı Hasan. Aşağıda caninin tabancasını elinden alan Feyzi Ef.

Meyvahoştaki Tahkikat

Belediye Tavzih Ediyor

Meyva halinde yapıldığı iddia edilen yolsuz işler meselesile Belediye Müfettişleri dün de meşgul olmuşlar, sekiz kişiden müteşekkil bir şirketin mümessili bulunan muamelecî Ata Beyi isticvap etmişlerdir. Bu tahkikat münasebetile dün Vali Muhittin Beyin imzasile aldığımız şu tekereyi aynen dercediyoruz:

"Gazetenizin 693 numara ve 30 haziran 932 tarihli nüshasında (Belediyenin paraları başkalarının eline mi akmış) serlâvhası altında neşredilen bentte Meyvahoşta yapılmış altmış bin liralık bir suiistimalden bahsedilmekte ve bunun gibi hakikate biç temas etmeyen birçok tafsilât verilmektedir. Meyvahoş muamelâtı filhalka teftiş ettirilmektedir. Müfettişler işe henüz vaziyet etmişler ve raporlarını vermemişlerdir.

Teftişat neticesinin ne olacağı malûm olmadan efkârı teşviş ve alâkası olmyanları da rencide edecek şekilde neşriyatla bulunmak muvafık olmayacağından keyfiyetin o suretle tashih ve tezkibi temenni olunur.."

Biz yalnız yapılan bir ihbardan ve o ihbar üzerine girilen tahkikattan bahsetmiş ve bu meselenin şimdilik yalnız ihbar ve iddia mahiyetinde olduğunu da ayrıca söylemiştik.

Her ihbar gibi bunun da doğruluğu veya yanlışlığı tahkikat neticesinde meydana çıkacaktır. Şu da var ki yapılan ihbar şehrin varidat ve servetine taallük ettiği için üzerinde bilhassa durmuştuk.

Bir Sabıkalının Marifeti

Mehmet isminde bir sabıkalı Mükerrerrem isminde bir kadınla birlikte Kızıltoprakta oyun oynayan canbazların çadırına girerek çamaşır ve saire çalarlarken tutulmuşlardır.

klübünden ayrıldığına dair resmen federasyona müracaat etmemişdir.

Lozanda

Vaziyet Siyah Bir Perde Altındadır

Lozan Konferansına ait son gelen haberler, borçlu ve alacaklı devletler arasındaki müzakerenin, siyah ve müphem bir perde ile örtüldüğü merkezindedir. Fransız Başvekili M. Heryo dün akşam Parise gitmiştir. Bugün tekrar Lozana dönecektir. Bütün muhabhasalarda müthiş bir sinir gerginliği vardır.

Son haberler 3 üncü sayfamızda, dün gece yarısına kadar gelen haberler de beşinci sayfamızdadır.

Maç

Vehabın Oynaması Mühtemeldir

Şehrimize gelen Fransız Rasing klüp birinci takımı Fenerbahçe takımımız bugün öğleden sonra Taksim stadymunda ilk müsabakayı yapacaklardır. Fenerbahçeye güzel bir oyun ve sevinçli bir netice temenni ederiz.

Vehabın oynatılmaması için bizim federasyon Fransız takımı kaptanına müracaat etmiştir. Çünkü Vehap İzmirdeki eski

Fransız takımının kaptanı Gotru

İmtihanalarda En İyi Neticeyi Kabataş Lisesi Aldı

Hususî Liselerde Dönen Talebelerin Miktarı Resmî Liselerden Çok Fazladır

Liselerle ortamekteplerin bakalorea imtihanlarında her sene bir ders grupunun imtihan sualleri Maarif Vekâletinden kapalı zarflar içinde gönderilmektedir.

Talim ve Terbiye Heyeti bu sene sualleri tabii ilimler zümresinden intihap etmişti. Mümeyiz ve Müfettişlerin huzurunda yapılan bu seneki imtihanlar çok sayanı dikkat bir netice vermiştir. İmtihan neticelerinin mukayesesi bilhassa hususî mekteplerle resmî mekteplerin farkını bariz bir şekilde canlandırmaktadır.

İstanbul lisesinden bakalorea imtihanına giren 150 talebeden 33 ü muvaffak olamamıştır. Dönenler yüzde yirmi nisbetindedir. Kabataş erkek lisesinde 53 talebeden 4 ü muvaffak alamamıştır. nisbet yüzde yedidir.

İstanbul Kız Lisesinde 49 talebeden 18 zi muvaffak olamamıştır. Nisbet yüzde 30 dur. Pertevniyal Lisesinde 24 talebeden 7 si muvaffak olamamıştır. Nisbet yüzde 28 dir.

Hususî liselerin vaziyeti işe şudur:

(Devamı 8 inci sayfada)

Halkın Sesi

Lozan Konferansı Nereye Gidiyor?

İktisadi buhranın tesirleri altında çırpınan bütün milletler ümitlerini Lozan Konferansına bağlamışlardır. Son gelen haberler, Almanyanın tamirat borçlarının ilgasını hatta daha ileri giderek Versay muahedesinin yeniden tetkikini istediğini ve konferansın müşkül bir vaziyete düştüğünü bildirmektedir. Bu hususta halkımız şunları söylemektedir:

Necmettin B. - Kumkapı Sarayaşah mahallesi 53 -

— İktisadi buhrandan ısrap çeken bütün dünya dörtgözle Lozan konferansına bakıyordu. Tamirat borçlarının iptalinden sonra insanların biraz geniş nefes alacakları tahmin ediliyordu.

Son gelen haberler bu ümitlerin de suya düşer gibi olduğunu gösteriyor. Çünkü Almanlar konferansta müsait bir hava bulur gibi olunca isteklerini arttırmışlar. Versay muahedesinin yeni baştan tetkikini ileri sürmüşlerdir. Dünya saadeti mevzu bahis olduğu bir işte Almanyanın bu kadar ileri gitmesini muvafık bulmadım.

Kâmil Bey - (Beyazıt Eminbey mahallesi 30)

Dün gelen haberlere göre Lozan konferansına gizli bir ruhun hâkim olduğunu seziyoruz. Almanya yalnız borçların iptalini istiyormuş. Ayrıca Alsaz Loren ve Fransanın silahlarının tenkisini de istiyormuş.

Azı kurtarmak için çok istemenin ne demek olduğunu biliriz. Böyle bir oyun yapacağız derken ipi büsbütün koparmanın doğuracağı vahim neticeleri de nazarı itibara almak lâzımdır.

Nüret B. (Ortaköy Fırın sokak 5)

— Lozan Konferansından beklenen iş yalnız Almanya ile Fransanın arasını bulmak olsaydı, Konferansın müsbet bir neticeye varıp varmaması okadar büyük bir mesele teşkil etmezdi. Fakat iktisadi buhrana çaresiz olacağı için konferansın beynelmül bir ehemmiyeti vardır. Tamirat borçlarının silinmesinden sonra Almanyanın Versay muahedesinin tamamen ilgasını istemesi hüsnüniyetle telif edilemeyecek bir şeydir. Konferansı akim bırakanlar herhalde büyük mes'uliyeti yüklenmiş olacaktırlar.

Salih Bey - Kasımpaşa İskele caddesi 17 -

Son gelen haberler Lozandaki temiz havanın bulandığını gösteriyor. Almanya yalnız tamirat borçlarının silinmesi ile iktifa etmiyormuş.

İnsan yeni haberlere bakarak işin içinde beşerin bu günkü sıkıntılı refahını bile çok bulan gizli bir parmağın rolü olduğuna kani olacağı geliyor. Mamafih konferansın iyi bir neticeye varacağından ümit kesmiş değilim.

DAHİLİ HABERLER

EKMEK

Bu Mesele Yeni Tedbirlerle Halledilecek

Haber aldığımızı göre İstanbul Belediyesi, ekmeğe meselesini kat'î şekilde halletmeye karar vermiştir. Bu karar temiz, sıhhi, noksansız ekmeğe temini noktasından verilmiştir. Bu hususta itihaz olunacak tedbirler yakında tatbik edilecektir.

Şimdiki halde ekmeğeçilerin merbut olmaları lâzımgelen kaideler ve Belediye ile ekmeğeçiler arasındaki münasebetler etrafında tetkikat yapılmaktadır. Bu tetkikat çok yakında bitecek ve derhal tatbikata geçilecektir.

Bir Kongre

İlk Tedrisat Müfettişleri Neler Görüşecek?

İstanbul İlk tedrisat müfettişleri 15 ağustosta bir kongre yapacaklardır. Kongrede muhtelif usul ve terbiye meseleleri, talebe kooperatifleri, köy mektepleri, talebelerden alınan randıman üzerinde münakaşalar olacaktır.

Kongrenin aldığı kararlardan bazıları Maarif Vekâletine bildirilecek ve bunlardan lüzumlu olanları derhal tatbik edilecektir.

Esnafın Kayıt Müddeti

Küçük esnafın Ticaret odasına kayıtları için tayin edilen müddet dün akşam nihayet bitmiştir. Esnafın kısmı âzâmı bu müddet zarfında odaya kayıtlı olmadığından İktisat Vekâletinin emrile kayıt müddeti 31 Temmuz kadar uzatılmıştır.

İktisat Meclisi Azaları

Âli İktisat Meclisi azalarına bankacılar namına Suphi ve Asım; zahireciler namına Habip Zade Ziya ve Hayri; madenciler namına da Rifat Kâmil ve Esat Beyler seçilmişlerdir.

Ambalaj Mütahassısı Geldi

Harcı Ticaret Ofisi tarafından Avrupadan çağırılan ambalaj mütahassısı M. Kül dün İstanbul'a gelmiştir. Mütahassis, meyva ve sebze için çürümemesi için yapılması lâzımgelen ambalaj hakkında Ticaret Odasına ve Ofise malûmat vermiştir.

İstimlâk

Bir Komisyon Teşkil Edildi

Belediye yeniden bir istimlâk komisyonu teşkil etmiştir.

Bu komisyona dört aza tayin edilmiş ve dün itibaren de işe başlanmıştır. Bu komisyon Belediyenin istimlâk işleriyle meşgul olacaktır. Esasen eskiden de böyle bir komisyon vardı. Fakat tahsisatı kalmadığı için lağvedilmişti. Bu komisyonun tekrar teşkilinin sebebi istimlâk işlerinin çok uzamasıdır. Bu yüzden de Belediyenin birçok projeleri vaktinde tatbik sahasına konamamaktadır. Şimdi komisyon Florya plâjı, çocuk bahçesi, konservatuvar ve stadyom yerlerinin muba-yasile meşgul olacaktır.

Bu hususta kendisine görüşen bir muharririmize Belediye Reis Muavini Nuri Bey şunları söylemiştir:

— İstimlâk işleri çok uzamaktadır. Meselâ bir yol açılacağı zaman muhamminler emläke bir kıymet tahmin ediyorlar. Mal sahipleri bunu kabul etmiyorlar. Kendilerine menafii umumiyeye ihbarnamesi teklif ediyoruz. Derken iş mahkemeye intikal ediyor. Verilen hükümler ekseriya temyize gidiyor. Bu yüzden işlerimiz geçiyor. Eskiden de böyle bir komisyon vardı. Emllâk sahipleri ile temasa geçer ve ekseriya da tahminimizden daha aşağıya istimlâk yakardık. Şimdi de aynı usulü ihya ediyoruz...

Avrupa Hangi Mallarda Kredi Veriyor

Yaptığımız tahkikata göre, Avrupa ticaret firmaları Türkiye'ye birinci derecede mensucat, ikinci derecede demir, çelik, makine vesaire üzerine kredi açmaktadırlar. Dünya iktisadi buhranı dolayısıyla her tarafta olduğu gibi Türkiye'de de kredi biraz daralmıştır.

Ticaret sahasındaki bu darlığa rağmen Rusya ve İtalyadan temin edilen elli milyon liralık kredi ile Türkiye iş ve sanayi hayatında bir canlılık olacağı tahmin edilmektedir.

Kimsesiz Kız Talebeler

İstanbul Halk Evi eski medreselerden birini kimsesiz kız talebeler yurdu yapmaya karar vermiştir.

İHTİLÂF

Buzculardan Şikâyet Fazlaşmış

Bir müddettenberi buzhane sahipleriyle, yağ, peynir, krema ve yumurta toptancıları arasında devam eden ihtilâf büyümüşdür. Toptancılar, meselenin esaslı şekilde halli için ayrıca vilâyete ve Dahiliye Vekâletine müracaat etmeye karar vermişlerdir.

Tacirler, buzhane fiatlerinde, hükümetin müdahalesini icap ettirecek bir yükseklik görmekte ve belediyenin buzhane işletmek hakkını kullanarak meseleyi halletmesini istemektedirler. Buzhaneçiler aleyhine bir dava ikamesi de mevzuu bahsoltmaktadır.

Şeker

Gümrüklerde Bin Beş Yüz Vagon Şeker Var

Yaptığımız tahkikata göre İstanbul gümrüğünde ve diğer gümrüklerde elyevm 1500 vagon kadar şeker vardır. Bugünden itibaren şeker gümrüklerden tahas edilecek eşya mukabili serbest geçeceği için piyasada bolluk husule geleceği anlaşılmaktadır.

Elyevm gümrüklerde bulunan şekerin memleket ihtiyacını birkaç ay için tatmin edeceği öğrenilmektedir. Bu günlerde kesme şeker fiatlerinde bir tenezzül vukubulağı bildiriliyor.

Ecza Depoları Arasında

Bahçekapıda İş Bankasının arkasındaki sokakta bulunan ecza depoları yaz münasebetile akşamları saat yediden itibaren tatil yapmaya karar vermişlerdir. Fakat bu depolardan bir tanezinin bu itilâftan hariç kalmak istediği ve bütün depolar yedide kapandıktan sonra da iş gördüğü haber alınmaktadır.

Fıçı Fabrikası

Türkiyeden her sene harice külliyyetli miktarda balık, zeytinyağı ihraç edilmektedir. Bu gibi ihraçat eşyasının, şarap ve sairenin sevkinde kullanılmak üzere büyük bir fıçı fabrikası açmak için bir grup teşebbüslerde bulunmaya başlamıştır.

Günün Tarihi

Afyon Kooperatifi Lâyihası

Ankara, 30 — Türkiye afyon yetiştiricileri satış kooperatifi teşkil hakkındaki kanun lâyihası Adliye Encümeninde müzakere edilmiş ve ruznameye alınmıştır. Adliye Encümenince bilhassa cüz'î miktarda istihlalâtta bulunan çiftçilere kolaylık verecek hükümler ilâve olunmuş ve kooperatife hisse iştirak kıymeti bir liradan yarım liraya tenzil edilmiştir.

Barodaki İçtima

Baro Heyeti Umumiyesi dün Adliyede Baro Dairesinde toplanmış, 1931 senesi hesabatını teklif ve kabul etmiş, hesap müfettişleriyle heyeti idareden müddeti biten iki kişinin yerine yeniden iki zat itihap edilmiştir.

Doktorlar Toplandı

Etibba Muhadenet Cemiyeti bu sabah Halk Evinde bir içtima yapmıştır.

Poliste Yeni Tayinler

Eminönü merkez memuru Ahmed Bey Polis ikinci şube başmemurluğuna, başmemurlardan Hâşim Eaverli Bey Üsküdar merkez memurluğuna, Ösküdar merkez memuru İsmail Rasih B. Beyoğlu merkez memurluğuna, Beyoğlu merkez memuru Necati Bey Sarıyer merkez memurluğuna, Sarıyer merkez memuru Murat Bey Kayseri merkez memurluğuna, Kadıköy merkez memuru Yunus Vehbi B. Eminönü merkez memurluğuna tayin edilmişlerdir.

İzmirde Zelzele

İzmir, 30 — Bu sabah oldukça şiddetli bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

Tarih Muallimleri

Ankarada yarın toplanacak olan tarih kongresine iştirak edecek tarih muallimleri dün Ankaraya hareket etmişlerdir.

Belediyenin Yeni Binası

Sabık Düyunu Umumiye binasının 350 bin lira kıymtle belediyeye devredilmesine karar verilmiştir. Buna mukabil belediye şimdiki liman Hanımın aralık posta idaresine devredilecektir.

Danmarkaya Telefon

İstanbul ile Danimarkanın hükümet merkezi olan Kopenhag arasında bugün itibaren telefon mülkâlemesi başlayacaktır.

İşgale Uğrıyan Yerler

Ankara, 30 — İşgale uğrıyan bazı mahallerde vuku bulan tasarrufat muamelâtına sureti icrasına dair kanun lâyihası encümenlerde tetkik olunarak ruznameye alınmıştır. Hükümetin teklifi encümenlerce aynen kabul edilmiştir.

Litvinof'un Oğulları Geldi

Sovyet Rusya Hariciye komiseri M. Litvinofun iki mahdumu dün akşam limanımıza muvasalat eden Fransız Mering vapuru ile şehrimize gelmişlerdir.

M. Litvinofun oğulları doğruca Büyükdere'deki Sovyet sefaret konağına gitmişlerdir. Mevsimi burada geçireceklerdir. Aynı zamanda Madam Litvinofun da yakında İstanbul'a geleceği haber verilmektedir.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

1: Delikanlı — Hasan Bey bizim kadınlar dehşetli muktesim.

2 — Kendi dikişlerini kendileri dikiyorlarmış.

3 — Boş yere metelik bile harcıyorlarmış.

4 — Kılı kırk yararçasına iş görüyorlarmış.

5: Hasan B. — Delikanlım, bunların hepsi iyi, güzel. Fakat şu hanımlarımız biraz da hesap bilseler ne iyi olurdu?

Hergün

Münderecatımızın Çokluğundan Dercedilememiştir.

Kadınlar Artık Sivil Polis Olabilecekler

Ankara, 1 (Hususi) — Millet Meclisinin dünkü içtimasında ihtiyat zabıtları kanununun 3 üncü maddesine bir fıkra ilâvesi, Darülfünun hesabı kat'isi, millî hükümet borçlarına müteallik yetim boçlarının nakten tesviyesi Türkiye - Çekoslovakya, Türkiye - Danimarka uzlaşma, adli tesviye ve iadei mücrimin mukavelesinin tasdiki, Dahiliye Vekâleti merkez vazife ve teşkilâtı, mübadil ve muhacirlerle harikzedelere meccanen temlik edilen gayrimenkullerin veraset ve intikal vergisinden istisnası lâyihaları ile Ankarada bulunan mülkiye müfettişleri hakkındaki tefsir kabul olundu.

Bunu müteakıp yeni polis teşkilâtı lâyihasının müzakeresine geçildi ve kabul edildi.

Yeni kanun polis teşkilâtı noktasından çok mühim esasları ihtiva ediyor.

Mülkiye ve Hukuk mezunları bundan sonra doğrudan doğruya merkez memuru olacaklar, lise ve orta mektep mezunları ile ihtiyat zabıtları 2 inci ve 3 üncü sınıf memurluklara tayin edileceklerdir.

Vilâyetlerdeki polis müdürleri şimdiye kadar yalnız vilâyet merkezini teşkil eden kasaba ve şehirler hududu dahilindeki asayişten mesul idiler. Yeni kanunla emniyet müdürü veya memuru unvanını alacak zabıta âmirleri vilâyetin umumî ve siyasi asayişinden mes'ul tutulacaklardır.

Kaymakamlar naklen emniyet müdürü, emniyet müdürleri de kaymakam olabileceklerdir.

Emniyet müdürlerinin maaşları 4500-5500, ve 4000 olacaktır.

Derhal Yakalandı

Seyyar şişeci Ahmet Şişlide Naciye Hanımın evine girmiş, pardesü, iskaripin ve saire çalarak kaçarken yakalanmıştır.

Buğday

Lâyiha Üzerinde Yeni Tadilat Yapıldı

Ankara, 1 (Hususi) — Meclis bütçe encümeni buğday lâyihasını tetkik etti ve bazı tadilat yaptı.

Encümen buğday alım satımından ancak bir milyon lira zarar kabul etmiştir.

Ziraat Bankası köylüden alacağı buğdayı eski alacaklarına mahsup etmeyecek ve parasını peşin verecektir.

Macaristanda

Kabinenin Verdiği İstifa Kabul Edildi

Peşte, 30 (A. A.) — Başvekil M. Karolyi bundan takriben bir sene evvel deruhde etmiş olduğu vazifenin hitam bulmuş olduğu hanaatini izhar ederek kabinenin istifasını vermiş ise de Naibi Salkanat istifayı kabul etmemiş ve Kont Karolyi'den mevkiinde kalmasını rica etmiştir. Başvekil kabinenin istifasını geri almıştır.

Son Postanın Resimli Makalesi

■ İtidal ■

1 — Fazla hırçınlık vücudu yorduğu için maneviyatı da harap eder.

2 — Mücadele ederken itidalinize sahip olunuz. Aksi takdirde kaybedersiniz.

3 — İtidal ölçülü harekettir. Öcünün altına düşenler tembellerdir.

SON TELGRAF HABERLERİ**Bulgaristan Faciası**

Başvekil, Bulgarların Türklere Millî Bir Düşmanlığı Yoktur, Diyor

Sofya, 30 (A. A.) — Bulgar Başvekilî ve Hariciye Nazırı M. Muşanof bugün Anadolu Ajansı'nın muhabirini kabul ederek Kesanova köyünde vukua gelen hâdise ile Türk amelenin Bulgar bütün imalâthanelerinden çıkarıldıkları hakkındaki neşriyat ve Bulgar Yunan, Bulgar - Yugoslav münasebatı hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

"Kesnovada cereyan eden hâdiseyi duyar duymaz derhal tahkikat yapılmasını emrettim. Mutasarrıf tarafından yapılan tahkikat raporunu bugün matbuata tebliğ edeceğim.

Bu rapordan anlaşılacağı üzere müessif vak'anın müsebbipleri olarak altı kişi zan altına alınmış ve

tahkikat bitir bitmez bunların cürümlerine göre tecziye edilmek üzere tahtı muhakemeye alınmaları da tekrâr etmiştir.

Haddi zatinde çok şayanı teessüf olan ve şahsi infiallerden doğan yak'ayı Bulgar halkının Türk halkına karşı duyduğu millî bir husumet eseri şeklinde telâkki etmek ve öyle göstermek asla doğru değildir. Halbuki maalesef bir kısım Türk matbuatının aldığı yanlış haberler neticesi olarak bu vak'ayı Bulgarların Türklere karşı bir kin tezahürü suretinde hikâye ettiklerini duydum ve çok müteessir ve müteessif oldum. Benim kabine riyasetinde bulunduğum bir devirde Bulgaristanda Türklere zulüm ve tazyika maruz kalabileceklerine nasıl ihtimal verilebilir? Bilhassa hâdisenin cereyan ettiği mezkûr havalî Bulgaristanın öyle bir yerindedir ki, Bulgarlarla Türklere oralarda kardeş gibi geçinmektedirler.

Diğer taraftan Filibede Türklere iş verilmediğini ve amelelik eden Türklere çalıştırdıkları fabrikalardan çıkarıldıkları haberi de doğru değildir. Tahkik ettim; bir fabrikadan buhran dolayısıyla ve tasarruf maksadıyla 35 kişi çıkarılmıştır ve bu 35 kişinin de 30 u Bulgar ve yalnız beşi Türktür. "

Borçlar İptal Edilecek

Fakat Her Şeyden Evvel Amerikanın Buna Rıza Göstermesi Lâzım Geliyor

Lozan, 30 (A. A.) — Havas Ajansı, konferans divanının atideki neticelere vâsil olmak hususunda hemfikir ve mutabık bulduklarını istihbaratına atfen yazmaktadır.

Evvelâ: Almanyanın tamirata ait taahhüdatı, Amerikanın alacaklarının ilgası şartile ilga edilecektir.

Saniyen: Almanya hemen hükümet taraftarından teminatlı bono şeklinde 7 milyar altın markı beynelmilel tediyat bankasına tevdi edecek ve bu paraları Almanya tediyat kabiliyetini istirdat ettiği zaman faiz getirecektir.

Alman heyetinin iki milyar

Rahşmark teklif etmek suretile mukabelede buldukları ve fakat mütehasıslarla görüşmek kaydını ileri sürdükleri, yalnız tamiratın ilgası hususunun Amerika tarafından borçların ilgası hususuna tâbi tutulmasını kat'iyen reddettikleri söylenmektedir.

M. Heryo

Meb'usan Meclisinde İtimat Talep Edecek

Paris, 1 (A. A.) — Meb'usan Meclisinde Mali kanunların müzakeresine başlanıldığı zaman itimat meselesini mevzu bahis edecek ve itimat talep edecektir.

Kayseri Belediyesinde

Kayseri, 30 (A. A.) — Fevkalâde bir içtima akteden Belediye Meclisi bütçeyi 121,850 lira olarak kabul etmiştir.

Romanyaya

Muavenet Meselesi

Bükreş, 30 (A. A.) — Salâhiyyettar mehafilden bildirildiğine göre, Romanyaya ileride yapılması melhuz olan muavenet hakkında rapor tanzimine memur edilen Cemiyeti Akvam murahaslari Romanyaya azimetlerini tehir etmişlerdir.

M. Venizelos

Atinada Birdenbire Humma Hastalığına Tutuldu

Atina 30 (Hususi) — M. Venizelos dün akşam gece yarısı, henüz mahiyeti anlaşılmayan bir hummaya tutulmuştur.

Sabahleyin hararet 38 den yüksek bir derece gösteriyordu. Başvekilin rahatsızlığı dolayısıyla Cenevrede bulunan Hariciye Nazırına, Atinaya avdetini tesri etmesi telgrafla bildirilmiştir.

Bir Keman Satılıktır İsterseniz Alabilirsiniz

A. E.

Birkaç sene evvel, dünya buhranının serpintisini başımız üzerinde hissetmediğimiz mesut günlerde İstanbula da uğramış olan meşhur Viyolonist Jan Kübelik bütün servetini kaybetmiş, beş parasız kalmış, kemamını satmaya karar vermiş. San'atkâr için bu hareketin ne kadar acı olduğunu tasavvur edebilirsiniz!

Jan Kübelik bilmem kaç senelik hayatı olan kemana göz bebeği kadar ehemmiyet vermiş. Hikâye meşhurdur: San'atkâr 1921 senesinde Belçikadan İngiltereye geçerken bindiği vapur Goodvin adaları açığında bir başka vapurla çarpışmış, su almaya başlamış, yolculara tahliyesiye yeleklerini giymeleri emredilmiş, fakat Kübelikin ilk işi kamarasına koşarak kemamını almak ve bir mantar yelege sarmak olmuş! Filhakika kemamı onun için sadece bir ekmek kazanma vasıtası değil, bir dost bir arkadaşmış!

Fakat işte şimdi dünya buhranının bir neticesi olarak hayatı kadar sevdiği bu sadık dostu feda etmeye mecbur olmuş!

Ben bu hikâyeyi işittiğim zaman "Jan Kübelik" ten çok evvel gelmiş olan başka bir keman üstadının, Paganininin sergüzeştini hatırladım: O da tıpkı halefi gibi fakat buhrandan değil, kumardan dolayı fazla müzayekaya düştüğü bir günde kemamını satmaya karar vermiş, keman Paganiniyi seven bir musiki dostunun eline geçmiş. Bu zat te kemamı aldıktan sonra eski sahibine götürmüştü:

— Bu kemamı sana ödünç olarak veriyorum, ölüncüye kadar çal. Fakat unutma ki benim malımdır, satamazsın, demiş!

Paganini de yeniden kavuştuğu kemana karşı sönmez bir merbutiyet uyanmış ve bu sayede kumarı unutmamış ve aradan seneler geçmiştir.

Kemamın sahibi san'atkârı uzaktan takip ediyormuş, hayatını intizama koyduğunu öğrendiği zaman gitmiş onu bulmuş:

— Keman sana hediye ettim, demiş!

Acaba Kübelik için de aynı hal tekrerrür edecek midir dersiniz? Dünya okadar şiddetli bir buhran geçiriyor ki kendi hesabına bundan şüphe ederim.

Yeni Gelen Kadrolar

İstanbul Ticaret Müdüriyeti ile Deniz Ticaret Müdürlüğünün memur kadroları gelmiştir. Kadrolarda hiçbir tebeddül yoktur. Gümrük kadrosu henüz gelmemiştir.

Maden Şirketleri

İstanbulda mevcut olan yüze yakın yerli maden şirketi madencilikteki buhran dolayısıyla işlerini kısmışlardır. Bu sene kâr edemiyen bu teşebbüs sahipleri memlekette maden snayii tesisinin muvafık olacağını söylemektedirler.

Biçimsiz Şaka

Ayvansarayda Vahit Beyin sabun fabrikasında amele Hayri ile Adil, birbirlerine sabun akarak şakalaşırken Adilin attığı kaynamış sabunun hamuru Hayrinin gözüne gelerek tahriş etmiştir. Adil yakalanmış, Hayri hastaneye gönderilmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Gazetelerde okuduk: "Dün akşam üzeri, İstanbul Balıkpazarı esnafı ve oradan geçenler garip bir manzara ile karşılaşmışlardır. Bu manzara, iki yüze yakın bir fare grubunun ansızın yer altından çıkması olmuştur.

Tamir edilen yolun bir kenarındaki taşlardan birkaçı kaldırılınca bir fare yuvası meydana çıkmış ve bu anı rahatsızlığın verdiği ürkeklikle hepsi birden Balıkpazarı caddesini kısmen kaplamışlar ve tabii birkaç saniye sora birer kovuşa dağılıp gitmişlerdir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Şark Aleminde

Hicaz Ve Irakta Son Vaziyet

Bağdattan yazılıyor: Londra-
dan gelen bir telgrafta:

"Hicazda İbni Refadenin isyan ettiği ve Hicaz hükümeti kuvvetlerinin asiler üzerine hareket ederek Şarki Erden hudutlarına doğru takip ettikleri,, diğer telgrafta da:

"İsmailiyeden 500 neferlik İngiliz kıtaatının Hicazdaki asileri tedipte Hicaz hükümeti askerine yardım etmek üzere Bağdada harekete hazırlanmak için emir aldıkları,, yazılmaktadır.

Hicaz isyanı hakkında mütenakız haberler gelmekte, Mekte civarında ve aşiretler arasında da isyan başladığı ve isyanın tevessü etmek istediği olduğu, hatta bunda İngiliz parmağı olduğu şayi olarak tezkip edildiği söylenmekte idi.

Son haberler İbni Refade adamlarının dört yüz silahlı olduğu ve Akabe mıntakasında yiyecek, içecek kıdandan dolayı mukavemetten aciz bir halde kaldıkları merkezindedir.

Burada Mısırdan gelecek askerlerin Hicaz isyanına karşı mı, yoksa Kürt isyanına karşı mı olduğu sorulmaktadır.

Kürt isyanı bastırılmış ve Barzan şeyhi Türk hudutlarına iltica ederek İran hükümeti de kendilerini takibe başlamış olduğuna nazaran askerlerin buna karşı olmayacağı anlaşılır.

Bağdat — Tahran dostluğunun bu işi temin edeceği ümit edilmektedir.

Bir mesele daha var. Irakta İngiliz Tayyare istasyonunun muhafazası için ücretle Âsuri askeri tertip edilmişti. Bunlar vaktinden evvel — her ne sebepten ise — terki hizmete karar verdiklerinden gelecek askerlerin bunların yerine kaim olacağı da hatıra gelir. Lâkin yeni muahede mucibince bu muhafaza işi Irak hükümetine ait olduğundan bu sebeple İngiliz askeri gelmesine hâcet olmadığı gibi muvazzaf Âsuri muhafızların temerrüdüne de sebep ve ihtimal görülüyor.

Zaten Bağdat hükümeti bu gibi ücretli askerlerin yerine nizami asker ikame etmiş ve yeni tensikati yaparken icap eden tedbirleri de almıştır.

Bir rivayete göre İngiliz askeri gelmesinin Basra körfezindeki Arap emaretleriyle alakası vardır.

Hicazdaki vakayı üzerine İngiltere orasını tahkim etmek istiyor.

En son havadis bu askerin henüz Mısırdan hareket etmediğini ve hatta hareketin təcil edildiğini bildiriyor.

Bu haber de İngilizlerin henüz Hicaz isyanına müdahaleye karar vermediğini göstermektedir.

İzmir Belediyesinde

Yeni kadro münasebetile belediye memurlarından 48 inin vazifelerine nihayet verilmiştir.

Balıkesir Gençlerinin Tenezzühü

Balıkesir İdman Yurdu bir İstanbul tenezzühü tertip etmiştir. Tenezzüh 20 temmuzda yapılacaktır. O tarihte Balıkesir gençleri bir kafile halinde İstanbul'a gelecekler ve İstanbul'dan 24 temmuz akşamı tekrar Balıkesire hareket edeceklerdir.

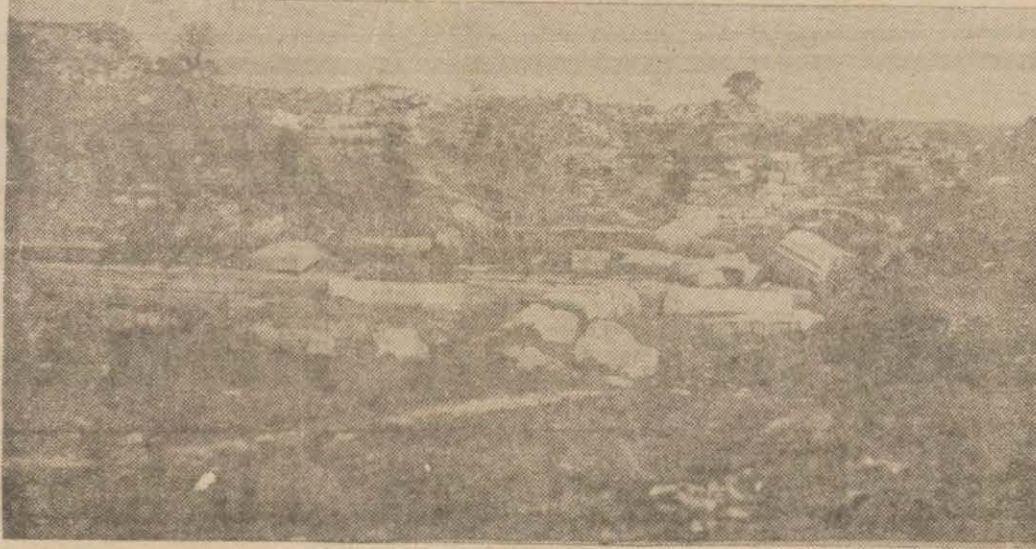
Truvada Hafriyat

Uzun Mesai Neticesinde Çok Mühim Ve Kıymetli Neticelere Varıldı

Çanakkale, (Hususi) — Truva harabelerinde dört sene müddetle hafriyat imtiyazını alan Amerikan Çiçinmatî Darülfünunu profesörlerinden Mister SEMPL ve arkeoloji mütehasssı profesör Bileygen hafriyatın bu seneye ait olan mesaisine nihayet vermişlerdir. Bu hafta içerisinde Truvadan müfakat edeceklerdir.

Hafriyat heyeti tarafından Truvada yeniden meydana getirilen atelye, müze ve evler ve hafriyatın vaziyeti hazırası tamamen muhafaza edilecektir.

Hafriyat neticesinde Truvanın esas şehrine ait olan ve müteaddit sütunları ihtiva eden geniş bir dehlizle şehrin ikinci ve üçüncü kısım kademeleri ve birçok çanak çömlek parçaları, testiler, büyük küpler ve parça halinde taşlardan yapılmış tezyi-

Truva harabelerinden bir manzara

nat meydana çıkarılmıştır. Bu parça halindeki âsarı atika bir araya getirilmek suretile ilk vaziyetlerine irca edilmiştir.

Hafriyatın hitamı münasebetile hafriyat komiseri Salâhattin Kandemir Bey de bu hafta içerisinde Çanakkaleden Ankaraya gidecektir.

Dün orta ve ilkmektep muallimlerle Maarif Müdürü Şahap Bey ve bazı aileler Truvaya gittiler ve hafriyat vaziyetini tetkik ettiler.

Hafriyat komiseri Salâhattin Kandemir Bey ziyaretçilere Truva

harabeleri ve tarihi hakkında etraflı izahat verdi.

Geçen mektubunda bildirdiğim gibi, Truva hafriyatı bütün Çanakkalede büyük bir alâka uyandırmıştır. Çanakkale Halk Evi müze ve tarih şubeleri de hafriyatın (arkeoloji) noktai nazarından olan safahatını ehemmiyetle takip etmektedir.

Tarihin en zengin hazinelerini ihtiva eden Çanakkalede evvelce tesisi tasavvur edilen müzenin teşkilâtı ikmal edilmiş ve müze için çok müsait bir bina bulunmuştur.

Maarif Müdürlüğü tarafından binanın müze haline ifrağı hususundaki tadilatın yapılmasına başlanmıştır. Bu cihetle şehirde ve vilâyet dahilinde müteferrik bir halde bulunan eserler burada teşhir ve tasnif edilecektir.

M.

Nazillide Bir Cinayet

Nazillide feci bir cinayet olmuştur. Nazilli civarında Dua köyünde oturan devci Ali oğlu Mehmet, aynı köyden üç kişi tarafından pusuya düşürülerek öldürülmüştür. Bunlar Mustafa oğlu Mehmet, Memiş oğlu Mehmet ve Ahmet isimindedir. Şerhler yakalanarak adliyeye verilmişlerdir.

Kütahyada

Eğer Bir Bira Fabrikası Açılırsa...

Kütahya (Hususi) — Bizim vilâyet arpaşile büyük şöret bulmuştur. Burada en iyi cins biralık arpa yetişmektedir.

Her sene gerek İstanbul'a, gerekse İngiltereye mühim miktarda arpa ihraç edilir. Eğer burada bir bira fabrikası açılacak olursa bu havalı için ibyahlık bir iş görülmüş olacaktır. Esasen burada şişe imali de mümkündür.

Bandırmada

Tütün Mübayaası Başladı, Fakat Ucuz Gidiyor

Bandırma, (Hususi) — Bandırma ve Gönen havalisinde tütün mübayaası başlamıştır. Gönende dört kumpanya ve ayrıca Tütün İnhisar İdaresi memurları tarafından tütün mübayaası edilmektedir. Zürra tütünlerini düşkün bir fiatle elinden çıkarmaya çalışmaktadır. Manyasta mühim miktarda tütün satışı yapılmıştır.

Dört ay evvel tatili faaliyet eden Bandırma tütün imalâthanesi bu hafta zarfında yeniden faaliyete geçecektir.

Denizlide İzci Teşkilâtı Küçük Bir Kafile Her Zaman Gezintiler Yapıyor

Denizli (Hususi) — Buradaki ortamektep ve Muallim mektebinde, miktarı az olmakla beraber esaslı bir izci teşkilâtı vardır. Mektepteki spor kolunun ufak bir şubesi olan bu teşekkül mektep tatillerinden istifade ederek büyük ve küçük tetkik seyahatleri yapıyor. Bu teşekküle mensup talebelerin geçenlerde İzmir ve havalisine yaptıkları tetkik seyahati çok iyi oldu. Alman kıymetli ve terbiyevî neticelerle tekrar Denizliye avdet edildi.

Sık sık civar köylere gidilerek köylülerin hayatı ve yaşayışları tetkik ediliyor, bu suretle köylere muallim olacak köy muallim mektebi talebelerinin amelî görüşleri çoğalıyor. Şen, neşeli ve çevik olan bu izci kafilesinin gelecek sene daha şümüllü bir şekilde tevsi ve tezyit edileceğini haber aldık.

Bu teşekkülün memleket gençliğine de teşmili, mevcut spor kulüplerinde de izciliğin ihyası samimi bir temennimiz olacaktır. Tabii manzaralarının güzelliği içinde böyle bir teşekkülün Denizliye her halde lüzumu vardır. Bunu memleket gençli-

Denizli Ortamektep İzçileri bir arada

ğinden istemek bu canlılığı memleket delikanlılarında görmek en sarîh bir hakkımızdır.

Mercanettin Canlı

Balıkesirde

Bu Sene Bakla Fiatı Üçte Bir Noksandır

Balıkesir vilâyetinin başlıca ihracat maddelerinden biri de bakla mahsulüdür. Bu vilâyetin mühim bir kısmında her sene üç milyon ton miktarında bakla istihsal ve ihraç edilmektedir.

Fakat bu sene bakla fiatleri geçen seneye nazaran üçte bir derecesinde tenezzül etmiştir. Ancak bu düşüklüğün tabii olmadığı, bazı kimselerin müstahsil aleyhinde birleşerek fiatleri düşürdükleri söylenmektedir. Fiat düşüklüğü geçen seneye nazaran yirmi kuruş kadardır.

Memleket Manzaraları

Haymana Kaplıcalar Diyarıdır

Polatlı, (Hususi) — Tepenin başına kurulmuş olan, şifalı kaplıcaları, nefis havasile maruf bulunan Haymana kasabası çok lâtif bir yerdir. Haymana denince birçok kimselerin hayalinde kızgın bir çöl manzarası canlanır.

Halbuki bir kaplıcalar diyarı olan kasabamız hayat ve şiir kaynağıdır.

Yürüyemeyecek kadar zayıf ve halsiz bir hasta geçenlerde kasabamıza gelmişti. On gün zarfında çelik bir vücuda sahip oldu.

Kaplıcalarımız gayet asri ve muntazam teçizatla mükemmel bir hale konmuştur. İçinde yüzülecek büyük havuzlar olduğu gibi, birer kişilik hususi banyolar da mevcuttur.

Polatlı istasyonuna 36 kilometre mesafede bulunan kaplıcalara hergün işliyen otomobiller mevcuttur. Polatlı - Haymana şosası da mükemmel bir şekilde yapılmıştır. Her türlü istirahat elverişli olan Hacı Hasan ve mahdumiarı otelinin temizliği ve şirinliği de buraya civardan yüzlerce halk celbetmektedir.

Bilhassa Ankarada bulunan Musevi vatandaşlarımız kasabamızın en başta gelen ziyaretçileri arasındadır.

Aynı zamanda kasaplık hayvan ve davar yetiştirmekle şöret bulmuş olan Haymanada hayyat ta çok ucuzdur. Kuzu eti 30, sadeyağ 60, koyun yoğurdu 5 kuruşa satılmaktadır.

H. Sırrı

Kastamonuda

Lisede İstifadeli Bir Musahabe Yapıldı

Kastamonu, (Hususi) — Kastamonu Lisesinde geçen akşam bu senenin mezunları şerefine parlak bir müsamere verildi. Musahabeye Lisenin kıymetli müdürü Nuri Beyin hasbihalile başlandı.

Nuri Bey, son sınıf talebesinin ayrılığından mütevellit teessürlerinden, bu gençliğin memlekette yapacağı hizmetlerin ehemmiyetinden bahsetti ve liserimizin en eski ve en kıymetli meyanında bulunan Kastamonu Lisesinin şerefli mazisinin küçük bir tarihçesini yaptı.

Sonra son sınıf talebesi, diğer talebe arkadaşlarının müşterek ve şiddetli alkışları arasında salona girdi. Ve talebeler teker teker, söz söylediler. Mektepten ayrılmaktan mütevellit teessürlerini izah ettiler. Kastamonunun sineğinde yükselen ve memlekete kıymetli uzuvlar yetiştiren Liseye karşı olan muhabbet ve rabitalarından bahsettiler.

Aydında Spor

Aydın, (Hususi) — Nazilliye giden şehrimiz San'at Mektebi futbolcuları orada Nazilli spor klübü gençleriyle bir maç yaparak 1-3 galip gelmişlerdir.

İzmirde Bir Facia

İzmirde Abidin isminde 20 yaşlarında bir genç, Kordonda balık avlarken sahile bir romorkör gelmiş ve zavallı genç dubaların arasına sıkışmış, kaburga kemikleri ezilmiştir. Mecruh hastahaneye kaldırılmıştır.

Siyaset Âlemi

Tamirat
Borçlarının
Ödenme Şekli

Paris, 30 — Komitede M. Makdonaldın, Almanyadan alacaklı olan beş devlet murahhaslarından senevi Yung taksitlerinden feragat edip etmeyeceklerini ve Almanyanın götürü bir miktar ödeyip ödemiyeceğini sorduğu zannedilmektedir. Komite sabahın saat birinde nihayet bulan yeni bir içtimada götürü olarak verilecek miktarı münakaşa etmiştir.

Mezkûr götürü miktar, devletler arasındaki borçların tanzim ve tesviyesine hizmet edecek ve kısmı azamı Amerika verilecektir. Almanya, alacaklıların teşkil ettikleri müttehit cephe karşısında kalmış olacaktır. Bu vaziyet karşısında Alman devleti, dünya iktisadiyatının yeniden teşkil ve ıslahı için mutlak surette lâzım olan tasfiye ameliyesini akamete uğrattırır bundan doğacak ağır mesuliyeti kabule cesaret edebilecek midir?

M. Makdonald Mümessillerle
Bir Sual Sordu

Lozan, 30 — Dün öğleden sonra vaziyet müphemiyet içinde idi. Fon Papen itilâfgrizliği, Almanyanın alacaklıları arasındaki tesanüdü kuvvetlendirmiştir. M. Makdonald, reis sıfatıyla, davetli devlet mümessillerine Almanyanın nihai teahhüdünü teşkil eden toptan bir meblâğ tesbit edilmek şartıyla tamirattan vazgeçmiş, mütemayil olup olmadıklarını sormuştur. Almanyanın alacaklıları müttehit bir cephe teşkil ederlerken herhaide Amerika olan borçlarını da hatırlamışlardır.

Yeni Bir Komite Teşkil Edildi

Lozan, 30 — M. Makdonald, M. Heriyo ve Fon Papen bir saat süren bir mülûkattan sonra davetçi devlet murahhasları Uşi şatosunda toplanmışlardır. Bir komite teşkili kararlaştırılmıştır.

M. Mak Donaldın riyasetinde altı azalı bir komite teşkil edilmiştir. Bu komite, davetçi devletlerin heyet reislerine lâzım gelen tavsiyeyi bildirecek olan raporunu sîratle hazırlayacaktır. Ticaret nazırlarından mürekkep olan diğer komite iktisadi ve mali meseleleri tetkik edecektir.

Ticaret nazırları komitesi iktisadi ve mali iki tali komiteye ayrılacaktır. Merkezî ve Şarkî Avrupanın zirai mahsullerinin tekrar kıymetlenmesi ile alakadar devletlerin mümessillerile doğru-

HARİCİ TELGRAFLAR

Almanyanın Lozanda Aldığı Vaziyet,
Konferansı Akamete Mi Uğratacak?Amerika
Meyhaneleri
Açılıyor

Şikago 30 — Demokrat Şûrası komitesi, hafif şaraplarla, biralardan satışına mezuniyet verdim için, içki memnuiyeti kanununun tadilini kabul etmiştir. Bu tavsiye ile meyhanelerin açılması iltizam edilmektedir.

İranda Casuslar
İdam Edildi

Tahran 30 — Kısmi azamı hükümet memuru olan 30 casustan 4 ü idam, diğerleri bir seneden on beş seneye kadar hapsedilmişlerdir.

dan doğruya müzakereler yapılabilmektedir.

İngilterede Heyecan Ve
İnkisarihayal

Londra, 30 — Bazı gazeteler Almanyanın metalibini "ultima-tom," diye tavsif etmektedir. Avam Kamarasında fazla heyecan olmuştur. İnkisarihayal umumdür. Efkârı umumiye Lozan ve Cenevre müzakerelerine büyük bir ümit bağlamıştır. Siyasi mehafil efkârı umumiyesi Lozan ve Cenevre müzakerelerinin birbirine tesir yapacağını, tamirat, borçlar, tahdidi teslihat, cihan iktisadiyatının ihyası işlerinin birbirine raptolunduğuna kanidir.

Amerikanın Gizli Bir
Teşebbüsü Mü?

Londra 30 — Morning Post gazetesi, Amerikanın Lozan Konferansı mesaisini gizlice idare etmek için uğraştığı hakkında umumî bir intiba bulunduğunu yazmaktadır. Bir itilâfa vasıl olunamazsa meselenin, hal suretleri arıyacak bir komisyona verilmesi muhtemeldir.

Heriyoya Teşekkür

Paris 30 — Radikal Sosyalist fırkası, Heriyoya bir telgraf göndererek, Heriyonun Lozan ve Cenevredeki sulh lebindeki mesaisinde muvaffak olmasını temenni etmiştir.

Almanyanın Tekzibi

Berlin 30 — Almanyanın 3 milyar mark tediyesini kabul ettiğine dair olan haber tekzip edilmektedir.

Mister Huver

Mister Alfret Şmit

Amerika Reiscümhur intihabı, Cemahiri Müttehideyi teşkil eden 48 hükümet dahilinde 11 kanunusanide yapılacaktır. Cumhuriyet Fırkası şimdiki Reiscümhur Mister Huveri namzet göstermiştir. Demokrat Fırkası da Franklen Ruzveti yahutta Alfret Şmiti namzet gösterecektir.

Cumhuriyetçiler içki memnuiyeti ve borçlar hakkında hiçbir beyanatta bulunmamışlardır. Demokratlar, bira ve hafif şaraplara müsaade edeceklerini söylediler. Fakat borçlar hakkında bunlar da birşey söylemediler. Amerikanın son zamanlarda geçirdiği iktisadi ve mali buhran Huverin vaziyetini çok sarsmıştır.

Umumiyet itibarile Şark hükümetleri Huver, Cenup ve Şimal hükümetleri Demokrat Fırkasına mütemayildirler. Reiscümhur intihabatında içki memnuiyeti de büyük bir rol oynayacaktır. Amerika efkârı umumiyesi garip âmillerin tesirile çabuk değiştiği için şimdiden intihabatın neticesi hakkında tahminlerde bulunmakta kabil değildir.

Yeni
Alman
Bütçesi

Berlin 30 — Hindenburg bütçe kararnamesini imzalamıştır. Bütçe 8 milyar 200 milyon mark varidat ve masrafla tevazün etmektedir. Geçen seneye nazaran 1,200,000 mark tenakus vardır. Almanyanın harici borçlarıyla, ecnebi istikrazları 400 bin mark tenzil edilmiştir. Bütçenin 700 milyonu memurun ve müstahdemmin maaşına tahsis edilmiştir. Bu arada ordu da vardır. 145 milyon harp borçlarının resülmal ve faizlerine, 500 milyon içtimai sigortalara tahsis edilmiştir.

Bir Tren Kazası

Madrid, 30 — Alkazar dö San Juan istasyonunda iki tren çarpışmış, birçok vagonlar harap olmuş, ankaş altında bir naaş bulunmuştur.

Almanyada Filim Kontenjani

Berlin, 30 — İmperatorluk meclisi ecnebi filimleri kontenjani tâbi tutmaya ve ecnebi müesseselerin Almanyada filim çevirmelerine mâni olmak üzere hazırlanan bir kanun lâyhasını kabul etmiştir.

Casus
Bir
Talebe

Paris, 30 — Talebe olduğunu iddia eden ve Fantoma namı verilen Lehli Ber'in tevkifi, vâsi bir casusluk meselesi meydana çıkarmıştır.

24 saatteberi polis komünist mehafilinde taharriyat yapmaktadır.

Ber, tamamen muntazam bir hayat sürmekte, kimseyi kabul etmemekte, hahvelerde bulunmakta idi. Kendisinin oynamış olduğu rol, uzun uzadıya yapılan takibat sayesinde meydana çıkarılmıştır.

Ecnebi bir devlet lehinde casusluk yapmak töhmetile ve hukuku umumiye namına takibata girişilmiştir.

Casusun ikametgâhında ele geçirilmiş olan vesaik meyhanında imal edilmekte olan yeni mükerrer ateşli tüfeğin resim ve plânları bulunmuştur.

Graf Zeplin Londraya Gidiyor

Londra, 30 — Graf Zeplin cumartesi günü Freydrishafenden Hanvars sahasına muvasalat edecektir. Balonda M. Mak Donald için bir yer tutulmuştur.

Gönül İşleri

Sirkeyi Sarmısağı
Hesap Eden
Paça Yiyemez

Trabzondan C. A. rumuzlu bir genç on iki senedenberi bir kıza tanıyor. Kıza karşı taşıdığı his daha ziyade bir kardeş hissi. Fakat kız onu seviyor, ve nihayet ya evlenmelerini veyahut ayrılmalarını teklif ediyor. Erkek hayat korkusile evlenmekten kaçıyor. Fakat bu defa da kız kaçıracağından endişe ediyor, bu iki tehlike oğlanı şaşırtıyor. Arkadaşlarının fikrini soruyor. Ona şu cevabı veriyor.

"Sirkeyi, sarımsağı hesap eden paçayı yiyemez."

Benim kanaatime gelince: Bir genç kız binihaye şüphe ve intizar içinde yaşayamaz. Er geç evlenmek ihtiyacındadır. Geçen her sene onun aleyhine yazılmış bir hesaptır. Bir gencin onu böyle bekletmesinin bir haddi vardır. Bu sebeple haklıdır.

Size gelince: Geçinmek her vakit güçtür. Ve seneler geçtikçe bu güçlük korkusu insanı evlenmekten uzaklaştırır. Evlenirken biraz da gözü kapalı gitmek zarureti vardır. İnsan ince eleyp sık dokursa evlenmesine imkân yoktur.

★

"Yirmi yaşlarında kimsesiz ve hayatta şimdiye kadar hiç evlenmemiş bekâr bir gencim. Altı senedenberi elli beş lira maaşla çalışmaktayım. Tecrübesizliğim yüzünden para arttırmak kabil olmuyor. Hulâsa bu yaptığım işlerden memnun olmadığım için aile hayatına atılmak istiyorum.

Yalnız yaşamaktan bıktım. Kendim Anadoluluyum. Tahsilim vasatidir. Bu kadar maaşla bir aile geçindirmek kabil midir? Ve nasıl bir kıza evlenmeliyim?

Osman

Bu maaşla bir aile kurmak güçtür. Fakat kurulacak ailenin şekline göre bu para da kâfi gelebilir. Orta halli, iyi fena geliri olan bir kıza evlenirseniz mes'ut olmamanıza sebep yoktur. Kız bulmak için de dostlarınızın ve tanıdıklarınızın delâletine müracaat ediniz.

HANIMTEYZE

TAKVİM

CUMA

31 Gün - 1 TEMMUZ - 932 hısır 57

Arabi Rumî

25 - Sefar - 1351 18-Haziran-sene- 1348

Vakit	Ezanı	vasatı	Vakit	Ezanı	vasatı
Güneş	8 47	4. 32	Akşam	12. —	19. 45
Öğle	4. 33	12. 17	Yatsı	2 03	21 48
İkindi	8. 33	16. 18	İmsak	6. 27	2 12

EDEBİ TEFRİKAMIZ : 55

VİKTORYA

Muharriri: Knut Hamsun Nakleden: H. Ş.

— Kitaplarımızdan birini bu yakınlarda, Berlin kitapçılarından birinin çamekânında gördüm. Al-mancaya tercüme edilmişti. Onu orada görmek çok hoşuma gitti. Vitirinde gördüğüm bu kitap bana memleketimden gönderilmiş bir dost selâmı gibi geldi.

Kamilâ, ikisinin arasında, kâh birine, kâh ötekine bakaraktan yürüyordu:

— Salya bize geliyorsun, değil mi, Yohan? dedi ve sonra ilâve etti:

— Beni mazur görünüz; ben yalnız kendimi alakadar eden şeyleri düşünüyorum.

Ve sonra Rişmonda doğru dönerek, sanki işlediği bir hatadan nadim olmuş gibi ondan da o gece evlerine gelmesini rica etti. O gece yalnız tanıdıklar bulunacak, Viktorya ile valdesi davetliler meyhanında olacaktı.

Yohan birdenbire durdu:

— Artık ben dönmeliyim, dedi.

— Allahasmarlalık, sizi salı-

ya bekleriz.

Rişmond şairin samimiyetle elini sıktı.

İki genç, mes'ut ve pervasız yollarına devam ettiler.

— 12 —

Yohan hikâyesini yazmakta devam ediyordu:

... Kadın mavi renk bir rop giyinmişti. Etvarında büyük bir endişe müşahede ediliyordu. Bahçeden, evvelce kararlaştırılmış bir işaretin bir an evvel verilmesini bekliyordu; fakat zevci orada oldukça buna imkân yoktu.

Ah! Bu kırkını geçmiş kel koca! Hangi meş'um fikirler bu akşam onu böyle sarartmış ve gözleri elindeki hatırat defterine dikilmiş olduğu halde koltuğuna mihliyordu.

Her geçen dakika vaziyetin fecaatini arttırıyordu. Oh! Ya şimdi küçük bir anahtarla sokak kapısı açılır ve iki erkek yüzüye gelirlerse.. Bu manzaranın tahayyülü kadının aklına durgunluk veriyordu.

Kadın salonun en karanlık bir köşesine çekilerek ellerini oğuştu ve sakin olmağa gayret eden bir sesle:

— Saat on bire geldi, dedi. Eğer klübe gitmek istiyorsan artık daha fazla gecikmemelisin.

Erkeğin yüzü biraz daha sarardı. Ve, birdenbire, bulunduğu yerden fırlayarak salondan çıktı.

Bahçe duvarının arkasında bir düdükle sesi işiterek durdu. Ya-vaşca ilerleyen bir adamın adımları kumları çitirdatiyordu.

Kapının kilidi içinde bir anahtarın gıcırdağı duyuldu. Biraz sonra salonun perdesi üzerinde iki insan gölgesi belirdi.

Bu düdükle, bu ayak sesleri, ve bu gölge artık ona yabancı gelmiyorlardı.

Klübün pencereleri aydınlıktı. Fakat içeriye girmedi. Tükenmek bilmiyen iki çeyrek saat kaldırımın üzerinde aşağı yukarı do-laştı. Biraz daha beklemeği mü-nasip görerek bir çeyrek daha beklemedi.

Sonra bahçeye girip merdivenleri çıktı ve kapıyı çaldı.

Hizmetçi kız kapıyı açıp aralıktan başını çıkardı, ve tereddütle:

— Madam yatalı.. pek çok oldu, dedi.

(Arkası var)

Dünya Garibeleri

Mükemmel Bir Ziyafetten Sonra...

Pariste M. Roat isminde biri fazla misafirperverliği yüzünden hapishaneye düşmüştür.

M. Roat, bir gün bir kadın ile tuttuğu bahsi kaybederek ahbablarına bir ziyafet vermek mecburiyetinde kalmıştır.

Roat Parisin lüks lokantalarından birine giderek 16 kişilik bir sofraya hazırlanmasını emrettikten sonra lokantacıya: "Sofranın ayrı bir odada ve mükemmel bir surette hazırlanmasını isterim."

"Şunu da söyleyim ki parayı hemen veremeyeceğim. Akrabamın birinden kalan 210,000 frank mirası almaklığım için noter tarafından davet edildim, ziyafetten sonra beraberce notere giderek parayı alır ve hesabınızı kapatırım, diyerek cebinden çıkardığı bir zarfı lokantacıya göstermiştir. Lokantacı zarfın üzerinde noter mührü görünce hemen sofranın hazırlanması için garsonlara emir vermiştir.

Roat ve misafirleri saatlerce yemişler, içmişler ve mükemmel surette eğlenmişlerdir. Ziyafetten sonra lokantacı hazırladığı 18000 franklık hesap pusulasını yanına alarak Roat ile Noterliğe gitmiştir. Her ikisi de noterliğin salonunda bir müddet oturduktan sonra Roat ayağa kalkmış ve: "Gidip işi bir an evvel bitirmesini notere söyleyeyim," demiştir.

Fakat Roat herhalde içtiği içkinin tesirile olacak ki noterin oda kapısını açacağına sokak kapısını açarak çıkıp gitmiştir. Biraz sonra meseleyi anlayan lokantacı soluğu karakolda almıştır.

Yapılan tahkikat neticesinde herifin bir dolandırıcı olduğu anlaşılmış ve muhakeme edilerek hapse atılmıştır.

Pırlantalar Sergisi

Londra, (Hususi) — Oksford caddesinde bulunan büyük bir kuyumcu mağazasında Londranın maruf kuyumcularının iştirakile bir pırlanta sergisi vücutte getirilmiştir. Teşhir edilen pırlantaların kıymeti 100 milyon İngiliz lirasından fazladır. Serginin muhafazası için birçok tertibat alınmıştır.

Sergiye ancak elinde davetiye onlar girebilmektedir. Sergi daima sivil ve resmî polisler tarafından muhasara altına alınmış bir vaziyette bulunmaktadır.

Vitrinin önünde çekilen bir parmaklık yapılmıştır. Bu parmaklığa kuvvetli elektrik cereyanı verilmiştir.

En fazla mubafaza edilen kısım, içinde iki pırlantanın bulunduğu vitrindir. Bu pırlantaların da birinin kıymeti 9, diğerinin 6 milyon sterlin tahmin edilmektedir.

Garip Bir Mübadele

Amerikanın Newyork şehrinde karılarını değiştiren iki kişi mahkemeye düşmüş ve mahkûm olmuşlardır. Bunlar Svenson isminde bir fabrikatörle o fabrikasının müdürü Mister Bertran'dır. Fabrikatör Svenson mükemmel bir sporçudur. Fakat karısı spordan hiç hoşlanmaz.

Bilâkis sporu hiç sevmiyen Mister Bertran'ın karısı ise en mükemmel sporculardan biridir.

Dünyada Olup Bitenler

BİR HAVA FACİASI

Hem Tayyarcı, Hem De Gazeteci Olan Bir Genç Gece Yatağında Ölü Olarak Bulundu

Newyork, 20 (Haziran) — Amerikanın gerek tayyarecilikte ve gerek gazetecilikte büyük bir şöhret kazanmış olan simalarından Hedan Klark bir gece yarısı yatağında ölü olarak bulundu ve evvelâ bir kazaya kurban gittiğine hükmedildi.

Masasının üzerinde kısmen makine ile kısmen de kurşun kalem ile yazılmış iki mektup vardı, birisi nişanlısı (Mis Miller) e diğeri de tayyare yüzbaşısı (Lankaster) e hitap ediyordu. Her ikisinde de:

"Parasız kaldım, Avrupaya giderek iş bulmaya ve zengin olmağa çalışacağım, sizi ebediyen terk ediyorum. Allaha ısmarladık,, diyordu.

Anlaşılan bu mektubu yazdıktan sonra yol hazırlığı görmiye ve bavulunu yerleştirmeye başlamış, bu arada cebinden revolveri düşmüş, ateş almış ve bu kazaya sebep olmuştu.

Fakat hâdiseyi tesbite memur edilen polis müfettişi Mister Rowland bu noktai nazarın hakikate tevafuk etmediğini gördü. Kazanın bir cinayet olması ihtimalinden şüphe etti. Zira cesette ölümünden evvel şiddetli bir mücadeleye girişmiş olduğunu gösteren birçok beler vardı. Evet muhakkak bu, bir cinayetti, fakat acaba canî kimdi?

Polis müfettişi bu noktayı araştırdı. Ve bu arada hatırına ilk olarak yüzbaşı Lankasterin ismi geldi.

Filhakika Hedan Klarkın mektuplarını yazarken kullandığı kurşun kalem yüzbaşı Lankasterindi, kazaya sebep olan rölver de onundu.

Polis müfettişi Hedan Klarkı yüzbaşı Lan Kasterin öldürülmüş olmasından şüphe eddiyor

İki adam bu vaziyet karşısında kararlarını değiştirmeye karar vermişler ve meseleyi kadınlara açmışlardır. Karıları, kocalarının bu kararını garip bulmakla beraber kabul etmekte bir beis görmemişlerdir. Bunun üzerine sahte talâk davaları açılmış ve neticede karılar kocalarını değiştirmişlerdir. Fakat hâdiseyi haber alan hükümet bu iki garip adamı ceza mahkemesine vermiştir. Muhakeme neticesinde ikisi de hapis ve para cezalarına mahkûm olmuşlardır.

Yüzbaşı Lankaster Meksika hududundan Tayyaresine alıyarak Miyamiye geldi

du. Adamın zanaltına aldırdı. Fakat Lankaster inkâr ediyor:

— Bu, çocukça bir zandır, diyordu.

★

Polis Müfettişi Hedan Klarkın bıraktığı mektupları bir mütehassıs muayene ettirdi ve gördü ki, mektuplarda birçok imlâ hataları vardır. Halbuki hayatını gazetecilikte geçirmiş olan mütevef-

fanın hiçbir yazısında imlâ hatasına rast gelinmemiştir.

Bundan başka mektubun makine ile yazılmış olan kısmında da bütün satırlar bir müptedinin elinden çıkmış gibi noktasız ve ve fasulasızdır. Halbuki Hedan Klark makine ile yazı yazmakta cidden mahirdi. Fazla olarak mektuplardaki imza da sahte idi.

★

Maznun olarak tutulan yüzbaşı Lankaster bir tecrübe yaptırılması düşünülür ve eline bir kâğıt verilerek makine ile bir mektup yazdırıldı ve görüldü ki, yüzbaşı imlâ hatası yapmakta ve makine ile yazıyı fasulasız ve noktasız yazmaktadır.

Artık hakikat anlaşılmıştı, esasen yüzbaşı da fazla mukavemet göstermeden itirafta bulundu:

— Evet, ben yaptım! dedi
İşin iç yüzü

Faciyanın esası şudur:

Bilmem hatırlar mısınız: Yüzbaşı Klark 1927 senesinde refakatinde kendisi gibi tayyareci olan Mis Miller olduğu halde hava tarikile Londradan Avusturyaya gitmişti, bütün dünyayı günlerce kendisile alâkadar etmişti, o aralık iyi bir çift teşkil eden bu erkek ve kadın tayyarecinin yekdiğerile evlenecekleri de söylenmişti. Fakat hakikati halde aralarında arkadaşlıktan başka bir münasebet yoktu. Avusturyaya seyahatinden sonra ayrıldılar. Lankaster yalnız başına müteaddit seyahatlere girişti. Mis Miller ise Newyork ile Los Ancelos arasında yapılan bir müsabakaya girdi, kazandı, Amerikada müteaddit şampiyonluklar aldı.

Fakat iki senelik bir iftiraktan sonra bu kadın ve erkek tayyareci birleştiler, evlenmeye karar verdiler. Yalnız iktisadî buhran başlamıştı, ikisinde de para yoktu. Projelerini bir müddet tediye karar verdiler. Aradan ge-

çen zaman zarfında Lankaster Meksikada pilotluk yapacak, nişanlısı da hatıratını yazacaktı.

Lankaster Meksikaya gitti ve Mis Miller de hatıratını yazmaya koyuldu ve bu hususta kendisine yardım etmesi için hem tayyareci hem de gazeteci olan Mister Hedan Klarkın yardımını rica etti.

Son Safha

Hâdisenin bundan sonrası basittir. Mis Miller hatıratını yazarken gazeteci ile sevişmiş ve nişanlısını bırakarak onunla evlenmeye karar vermiş ve bu kararını da nişanlısına yazmıştır.

Yüzbaşı Lankasterin bu mektuba telgrafla verdiği cevap şudur:

— Saadetinize engel olmak hatırımdan bile geçmez. Sizi şimdiden tebrik ederim!

Fakat Yüzbaşı Lankaster bu mektubu yazmakla beraber kıskançlığın tesiri ile derhal tayyaresine atlanmış, Meksikadan hava tarikile Miyami'ye gelmiş ve o gece gazeteciyi öldürmüştür.

Bir Kadın Karakteri

Şurasını da ilâve edeyim ki: Yüzbaşı Lankaster polis müdüriyetinde cürmünü itiraf ettikten sonra müstantik huzuruna çıkarılmış, orada ise sözlerini tamamen geri alarak:

— Ben katil değilim. o sözleri birçok tesirler altında mecburen söylemiştim, demiştir
şin garibi şudur: Mis Miller yeni nişanlısını öldüren eski nişanlısını müdafaa etmeye başlamıştır. Kurtarmaya çalışmaktadır, soranlara da:

— Okyanus üstünde günlerce tehlike karşısında birlikte yaşadığımız adamı nasıl unuturum? Demmiştir.

Maamafih yüzbaşı Lankaster cinayetten başkasına ayrıca Meksika hududunda kaçakçılık yapmış olmakla da maznundur.

Kari Mektupları

Caddeikebirdeki Kokunun Sebebi

Beyoğlunda Caddeikebirdeki polis kulübesinin civarında bir lâğım mazgali var. Burası yazın feci surette taaffün etmektedir.

İstanbulun en kalabalık ve yegâne caddesi olan Caddeikebirde akşamları binlerce halk bu kaldırımlar üzerinde piyasa yapmaktadır. Artık herkes buraya yaklaşırken cebinden mendilini çıkarıp burnuna tutmak mecburiyetinde kalıyor.

Son günlerde lâhımın üzerine bir saç kondu. Bu da derme çatma bir şey olduğu için kayıyor. Teaffün yine başlıyor. Belediye burayı kapatsa, yahut buraya Anti septik bir şey dökse halkın hem zevkini hem de sıhhatini korumuş olurdu.

Beyoğlu Alyon sokakı: Ahmet Suphi

Garip Bir Adam

Geçen gün kapalı çarşıdaki dükkânımda bir müşteriye bir elbise sattım. Müşteri gidince içeriye bir adam girdi. Bu müşteriyi sana ben getirdim, bana bir lira ver, dedi.

Bu alış verişten bir lira kazanmadım ki ona verdim. Kavga çıktı. Karakola düştük. Meğer bu adam çarşıda birkaç dükkâna aynı şekilde müracaat etmişmiş. Bu hareket doğru mudur?

Lâleli apartmanında Hüsnü

Sokakta Gezen Çocuklar

Geçen gün tramvayla Şişhaneden geçiyorduk. Tramvayın önüne pejmürde kıyafetli, sefil, çıplak iki çocuk çıktı. Azkaldı ezileceklerdi.

Vatman fren yaptı. Fakat tramvayın içindeki bütün halk birbirine girdi. Dört beş yaşındaki çocukları anneleri sokaklara bırakıyorlar. Bu yüzden hergün otomobil ve tramvay kazası oluyor.

Belediye yahut zabita bu kabîl çocukları başıboş bırakan aile reislerinden nakdî ceza alsa çok hayırlı bir iş yapmış olur. Hiç olmazsa bu ceza tehdidi altında lâkayt ana babalar çocuklarıyla alâkadar olurlar.

Bu suretle hem kazaların önü alınmış olur, hem de içtimai sefaletimizi ecnebilere iteşir eden bu yavrular göz önünden kalkmış olur. Bu vazifeye karşı Himaye Etfal de biraz himmet gösterse herhalde çok isabet etmiş olur.

Çengelköy: Hasan Fehmi

Bozuk Para Meselesi

Geçen gün Postahaneye iki mektup verdim. 12 kuruş bozuk para verdim. Memur bozuk paraları almak istemedi. Paranın her çeşidini almıya mecbur olduğun söyledim.

Fakat ısrar etti, almadı. Bütün para vermeme söyledi. Uğraşmaya fazla vaktim yoktu. Ben de memurun keyfini yerine getirdim. Nazarı dikkati celbetmenizi rica ederim.

Karıniz: Şemal

Dünyada Spor

Macaristanda
Bir Rekor
Kırıldı

Peştede icra edilen Olimpiyat seçme müsabakalarında meşhur Macar atıcısı Jozef Remezc diski 50,74 metreye atmayı muvaffak olmuştur. Bu derece yeni Macar rekorudur.

Fransız Yüzücüleri

Fransa Federasyonu yüzme müsabakalarında Fransayı temsil edecek altı idmançıyı seçmiştir.

Bunlar Matmazel Goddard, Taris, Kartonnnet, Schoebel, Pousard ve Noual'den mürekkeptir. Bu yüzücüler olimpiyatlara iştirak etmek üzere yakında Amerikaya gideceklerdir.

Fransada Basketbol

Fransız federasyonu tarafından neşredilen bir istatistiğe nazaran 1927 senesinde müseccel basketbol oynayanların adedi 2903 iken 1931 senesinde bu yekün 10119 idmançıya yükselmiştir.

Finlandiyada İki Rekor

B. Stranval namında Finlandiyalı bir atlet son müsabakalarında iki rekor yapmaya muvaffak olmuştur. Bunların biri 100 metre rekoru olup bu mesafeyi 10 3/5 saniyede koşmuştur. Diğeri ise 400 metredir 48 3/10 da katetmiştir.

Yeni Bir Gülle Rekoru

Eduar Duhur ismindeki Fransız atleti bir müsabakada gülle atma Fransız rekorunu 15,15 metre atarak kırmıştır.

Memlekette
Spor Hayatı

Uşak (Hususi) —

Uşak (Hususi) — Burada canlı ve faal bir spor hayatı var. Konya idman yurdu, milli takım antrenörü Mister Peynam'ın geçenlerde nezaret üzere davet etmişti. Halbuki gelen cevâpta, Konyada milli kümeye dahil takım olmadığı, milli kümeye girmek için de ancak birinci sınıf takımlardan birini yenmek icap ettiği, binaenaleyh bu talebin is'af edilemeyeceği bildirilmektedir.

Spora susayan Konya gençliğinin bu istifadeden mahrum kalması doğru değildir.

M. A.

Karaman (Hususi) — Kasabamız İdman yurdu futbol ve müsamere heyetleri İlgına giderek bir müsamere verdiler ve bir de maç yaptılar. İlgın Gençler Birliği takımıyla yapılan müsabaka çok heyecanlı olmuştur.

Oyun Karamanlıların hâkimiyeti altında geçmiş, bir de gol atılmıştır. Fakat hakem bu golü görmemiştir. Bu suretle oyun golsüz ve beraberlikle neticelenmiştir. İlgın gençleri bir ay sonra buraya geleceklerdir.

M.T.

Viyanada Teneke Evlerden Bir Mahalle Yapıldı
Geceleri Tuna Köprülerinde Çuvallara Sarılmış Binlerce İnsan Yatıyor

Viyana, 29

(Haziran) —

Bir vakitle Hamburg hanedanının saltanat sürdüğü şehirde şimdi kiminle konuşsanız, kime sorarsanız mutlaka

Viyana

özellikle

cevalar alırsınız.

Bununla

beraber eski zamanlarda (Neşeler Diyarı) adını taşıyan bu şehrin el'an adedi (20) ye varan tiyatrosu, (50) ye yaklaşan sineması, kim bilir kaç tane barı, ve Dullar Kahvesi vardır ve bütün bu müesseseler her akşam hıncahınc doludur. Fakat sadece bu manzaraya bakarak hüküm verirsiniz aldandınız.

Bu müesseselere gelenlerin bir kısmı hayatlarını orada kazananlardır. Bir kısmı da ecnebidir ve nihayet milyonlarca nüfusu barındıran bir memleketin hükümet merkezinde el'an para sahibi birkaç bin kişinin mevcut olması hayret edilecek bir şey değildir. Evet Viyanada her gece hıncahınc dolan eğlence yerleri vardır. Fakat sefalet noktaları bununla mukayese edilemeyecek derecede çoktur.

Geceleri elektrik içinde parlayan merkez mahallelerini bırakarak Tunanın kenarına ininiz, köprülerin altında çuvallara sarılarak uzanmış binlerce halk görürsünüz.

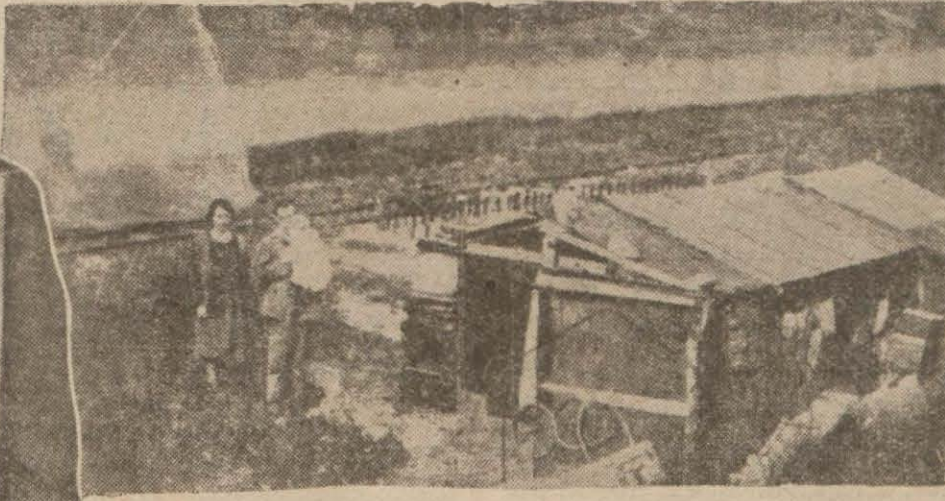
Gündüzleri tramvay, otobüs ve otomobilleri ile müreffeh herhangi bir şehirden farklı olmayan merkez mahallelerden çıkarak şehir haricine doğru bir cevelân yapınız: Tunanın öte tarafında kesilmiş petrol tenekelerinden yapılmış büyük bir mahallenin vücude geldiğini görürsünüz.

Gerek köprülerin altında, gerek teneke barakaların içinde yatanların bir kısmı serseri olsa bile geriye kalanları icar bedelini veremedikleri için evlerinden kovulmuş bedbaht aileler teşkil eder.

Viyanada belediyesinin işsiz ve aç katanlara yardım için elinden geldiği kadar çalışmış, müteaddit "gece evleri" tesis etmiştir. Bunlardan bir tanesini gezdim: Bu Payitahtın en hücre ve bakımsız bir köşesinde Gönsbachergasse de kâindir, haricen bir kışlayı andırır, içi elektriği, kaloriferi, banyosu ve beyaz çini kaplı duvarları ile tertemizdir.

Buraya hergün iki bin kişiyi alırlar. Bunun için yegâne şart sabahleyin erkenden gelerek kapının önünde sıra beklemekten, yani ilk iki bin kişilik kafilenin içine dahil olmağa ibarettir.

"Gece evine" girenler doğ-

Resimlerimizin birinde göğsünde yaftasile iş aradığını ilân eden bir işsiz, diğerlerinde de teneke mahallelerini ve gece melcelelerinin iki sakini görüyorsunuz.

run, size göstereyim, dedi.

Kadın genç ve güzeldi ve çok tatlı bir sesi vardı. Lokantanın önüne geldiğimiz zaman kendisini yemeğe davet ettim ve yanlış bir fikre zahip olmaması için anlattım:

— Yabancıyım, yalnızım, sıkılıyorum, eğer sizi bir bekliyen yoksa lütfen bir saat için bana refakat ediniz, dedim.

Kadın uzun bir bakışla baktı, dikkat ettim ki nazarları yeşil ve yanakları çöktüktü:

— Çok lütfkârsınız, diye cevap verdi. Ben bugün açığa bir lokma ekmeğe bile koymadım, fakat peşin haber vereyim: Sokak kıza değilim. Yemeği müteakip ayrılacağım!

Lokantaya girdik, kadın listeye baktı, en ucuz yemekleri seçti, kendisine bir bardak şarabı güçlükle kabul ettirdim.

Yemek ve şarap insanı gevezeliğe sevkeden en büyük âmidir. Sofrada öğrendim ki kadın daha geçen sene evi, salonu hizmetçileri olan bir kadıymış, fakat hepsini kaybetmiş, kocasından da ayrılmış!

Sordum:

— Peki nasıl yaşıyorsunuz?

Bir an tereddüt ettikten sonra şöyle dedi:

— Arasına lokantalarda hizmetçi olarak iş buluyorum.

Eldivenlerini çıkarmıştı. Ellerini gösterdi, kızarmıştı.

Lokantadan çıktım. Tam o sırada yanımdan bir efendi geçti, kadın hemen başımı çevirmişti. Sordum:

— Kocanız mı?

Başımı salladı:

— Hayır, vaktiyle evimize gelip giden bir tanıdık!

Lokantadan sonra bir mızıkacı kahveye gitmekliğimizi teklif ettim. Geldi, fakat dansetmekten imtina etti. Bilâhara anladım, mantosunun altında iş önlüğü vardı.

İşte size bir misal:

Akşam saat dokuzdan sonra Graben semtinden geçiyordum. Bir lokantaya gidecektim, yolumu şaşırıp, arkasında (empermeabl)den zarif bir manto taşıyan bir kadına sordum; ecnebi olduğumu anlayınca:

— Ben de o tarafa gidiyo-

Yunanistanda

İntihabat
Mücadelesi
Şiddetlendi

Atina matbuatının verdiği haberlere göre kıral taraftarı fırkanın reisi M. Çaldaris zabitan arasındaki galeyanı efkârdan haberdar olmadığını ve ordunun daima vazifesine sadık kalacağına itimat ettiğini beyan etmiştir.

Rejim meselesi hakkında Çaldaris partisinin bir beyanname neşredebileceğine dair dönen haberler hakkında sorulan bir suale M. Çaldaris şu cevabı vermiştir:

"Gazetelerin yazılarına cevap vermiye ve M. Venizelos arzu ediyor diye beyanatta bulunmaya mecbur değilim. Eğer beyanatta bulunmak icap ediyorsa bunu milletin huzurunda kendisinden rey talep ettiğim zaman yapacağım. Şimdiye kadar milletin arzusu hilâfına hiçbir şey yapmadım. Şekli idareye zarar veren biri varsa o da bizzat M. Venizelosdur. Rejim meselesi muhtelif âmillerin tahtı tazyikinde kaldığı zamanlarda fırkanın hattı hareketi herkesçe malûm olmuştur. Rejim meselesi mevzu bahsöldüğü zamanlarda ahali fırkası, milletin serbestisine suikast etmek isteyenlere karşı diğer siyasi fırkalarla teşriki mesai etmekte hiç bir lâhza tereddüt etmemiştir.

"Bilâkis, bugün M. Venizelos rejim meselesini millete istinaden değil, ordunun süngülerile takviye etmek arzusunda ki bu tarzı hareket muazzam bir hata teşkil etmektedir."

M. Çaldaris sözlerine nihayet verirken vakti münasibinde milletin huzurunda söz söyleyeceğini ve ahali fırkasının hattı hareketini açıkça beyan edeceğini bildirmiştir.

Diğer taraftan Venizelosun bir gün evvelki beyanatı hakkında gazetecilerin sordukları suallere M. Papanastasyu şu cevabı vermiştir:

"Başvekilin şahsıma karşı yaptığı hücumlara tabii cevap vermeyeceğim. Hangimizin haklı olduğunu muhakeme etmeği efkârı umumiyeye bırakıyorum. Başvekil hastalıklı zihniyetlerden ve iftirâlardan bahsedebileceğine kat'i ihbarları vak'alarla tezkîp etmiş ve bilhassa mevkii iktidara geldiği gündenberi zarar vermekte olduğu Kanunu Esasiyi rahat bırakmış olsaydı daha iyi yapmış olurdu.

Bundan maada kendisine cumhuriyeti ilân edenlerin oyun oynamadıklarını ve cumhuriyet idaresini, lehinde ve aleyhinde bulunanlara hürmet ettirmek için mümkün olan herşeyi yapmaya azimkâr olduklarını nazarı dikkate almasını da tavsiye ederim.

Çaldaris fırkasına gelince, nisbi intihap usulü kabul edildiği için bu fırkanın intihapta ekseriyeti temin edemeyeceği muhakkaktır.

Fakat ekseriyeti temin etme bile mevcut şekli idareye hürmet edebileceğine dair lâzım gelen teminatı vermeden mevkii iktidara geçemeyecektir."

M. Venizelosun rejim hakkındaki yaptığı beyanat, siyasi mahafil ve efkârı umumiyeye üzerinde derin tesirler uyandırmıştır. Muhtelif cumhuriyetçi partiler beyanatın esasına, yani şekli idare hakkında kat'i teminat vermeden Ahali fırkasının mevkii iktidara gelmesine müsaade edilmeyeceğine dair olan kısmına itiraz etmemektedirler.

Royer

OTUZ YENE EVVEL, BİZİ İDARE EDENLER...

Hacı Ali Ağa Nasıl Paşa Oldu?

Paşa Esasen Cahil, Gayet Kaba Bir Adamdı. Âdabı Muâşeret Namına Bildiği Şey Divan Durmaktı

Muharriri *
Her Hakkı Mahfuzdur

— 52 —

Osman Bey saray hayatında oldukça iyi bir nam bırakmıştı. Bütün mes'uliyeti, Efendisine sadakatle hizmet etmek ve bu suretle de şahsî menfaatini temin eylemekten ibaretti. Can yakmamış ve hiç kimsenin rızına mâni olmamıştı.

Abdülhamit, Osman Bey vefat ettiği zaman çok acı duymuş ve bu sadık bendesinin hatıratını bir hayli zaman unutmamıştı.

*

Başmabeyincilik makamı münhal olur olmaz Abdülhamide birçok kimseler tavsiye edilmişse de o, bunların hepsini reddetmiş ve bu mühim mevkie, (Ürgüplü Hacı Ali Ağa) isminde birini geçirmişti. Gençliğinde (Benli Ali) tesmiye olunan ve bir aralık (Topkapı Saray)ında (teberdaran hassa kâhyası Hacı Mustafa efendi) nin tablakârlığında bulunan bu Hacı Ali Ağa gözü açık ve işgüzar bir adam olduğu için, kolayını bularak Abdülhamidin (analığı) nin sarayına intisap etmişti.

Abdülhamit, Efendilik zamanında sıklık analığının Maçkadaki konağına devam ederdi. O esnada Hacı Ali Ağayı görmüş, tanımış ve becerikliliğini de takdir etmişti.

Padişah olur olmaz genişleyen saray kadrosunun noksanlarını kısmen analığının, kısmen de hemşiresi Cemile Sultanın bendegâmından seçerek ikmal ederken Hacı Ali ağayı da oradan maiyetine almıştı.

Az zaman zarfında Abdülhamide fevkalâde emniyet ve itimat telkin eden (Hacı Ali Ağa), bir gün birdenbire talii büyük bir lütfu ile karşılaştı:

(Uhtesine rütbei balâ tevcihi ile ikinci mabeyincilik..)

Hacı Ali Ağa, fitraten pişkin ve zeki bir adam olduğu için, hiç ümit etmediği bu tali darbenden asla şaşırmadı; bilâkis bu mühim ve ince vazifeyi de çarçabuk kavradı. Gün geçtikçe Abdülhamide hulûl etti ve daima hünkârın nabzına göre şerbet verdi. Onun içindir ki, Başmabeyinci Osman Beyin vefatı üzerine, bu mühim ve mutena vazifeye, Abdülhamit derhal Hacı Ali Ağayı geçirdi. Hem de, uhdei istihaline, rütbei samiyeyi vezaret tevcihi ile..

Artık Hacı Ali Ağa; (Ser Kureyni Hazreti Şehriyârî Devletlü Hacı Ali Paşa, Hazretleri) olmuştu. Hacı Ali Paşa, dindar bir adamdı. Beş vakitte namaz kılar; her namazdan sonra da yüksek sesle, Padişahın (devamı afiyet ve saltanatına) dua ederdi. Epiyce zeki olduğu halde safderun görünür; vazifesile alâkadar olmanın işlerden daima uzak bulunurdu.

...kesi iktidar ve liyakatine

göre işlerde kullanmayı çok iyi bilen Abdülhamit, Hacı Ali Paşayı basit işlerde istihdam ederdi. Hiçbir zaman onun vasıtasile devlet umuruna ait irade tebliğ etmez, nazik mesleler hakkında şuraya buraya göndermezdi. Paşa esasen cahil, gayetle kaba bir adamdı. Âdabı muâşeret namına, kendinden büyük olanların yanında önünü kavuşturup divan durmak, birbirinin arkasına yerle beraber temennah etmekten başka bir şey öğrenmemişti. Merhum Recep Paşa ile aralarında geçen mühim bir vak'a, buna pek belîğ bir misal teşkil eder.

1324 inkilâbını müteakip Trablusgarpten Harbiye Nezaretine gelen Recep Paşa, bir zamanlar Manastır, Kosva ve İşkodra havalisi kumandanı idi. O esnada bir gün Padişah mabeyin başkitabetinden bir telgraf almış, bairadei seniye İstanbulu çağırılmıştı. Recep paşa, büyük bir telâş ile İstanbulu gelince, derhal hünkâr yaverleri tarafından istikbal edilmiş; istasyonun önünde bekleyen bir saray arabasına bindirilerek doğrudan Yıldız sarayına ve Hacı Ali Paşanın odasına götürülmüştü.

Köşe minderinde bağdaş kurarak oturan Hacı Ali Paşa, Recep Paşayı görür görmez, güya iltifat etmek isteyerek:

— Ooo.. Gel bakalım paşa... Herkes, Recep Paşa.. Recep Paşa.. Dedikçe, biz de heybetli, azametli bir adam tasavvur ederdik. Meğer sen, pek ufaktefek bir adammışsın.

Borsa Fıatleri

Kambiyo	Kapanış
Fransız Frangı	00 12 03
İngiliz lirası	767 05 00
Dolar	47 27 05
Liret	9 34 05
Belga	3 38 98
Drahml	70 97 00
İsviçre frangı	02 42 15
Leva	66 85 00
Florin	1 17 05
Kuron Ç.	15 92 05
Şiling A.	04 39 10
Pezata	57 75 00
Mark	01 99 37
Zloti	04 21 00
Pengo	03 98 14
Ley	80 93 00
Dinar	30 14 00
Çervonets	10 87 50

Tahvilât	Kapanış
I. Dahili	96 50
D. Muvahhide	44 75
A. Demiryolu	00 00

Borsa Harici	
Altın	9 27 00
Mecidiye	45 00
Banknot	2 51 00

Derdemez Recep Pş. fena halde kızmış; artık her şeyi gözüne alarak:

— Biz de, zatı şahanenin Başmabeyincisini terbiyeli nazik bir adam zannederdik. Meğer bildiğimizin tamamen aksi imiş.

Diye cevap verir.

Biraz sonra Recep Pş. huzura çağırılır. Abdülhamit kendisile bir müddet görüşür. Fakat bu mülâkâtı müteakip Paşa evvelâ Bağdada ve sonra Trablusgarba nefyedilir.

Recep Paşanın bu suretle nefyedilmesi hakkında iki rivayet vardır. Bu rivayetin biri; güya, Recep Pş.nın verdiği cevabı Hacı Ali Pş. derhal Abdülhamide yetiştirmiş. Onun da gücüne gitmiş, Paşayı nefyetmiş... Halbuki Recep Paşadan intikal eden diğer rivayete nazaran paşa huzuru hümayuna kabul edilip Rumeli ahvali hakkında talep olunan izahata cevap verirken, Abdülhamit, birdenbire durmuş:

— Şayet Rumeliye anı bir tecavüz vaki olursa, Anadoludan asker toplanıp gönderilmesi bir hayli zamana tevakkuf eder. Acaba böyle bir hâl vaki olursa, ne yapılabilir?.. Bu, beni çok düşündürüyor.

Diye bir sual sormuş... Recep Paşa da:

— Bunda, düşünülecek hiçbir cihet yoktur padişahım... Anadoludan kâfi miktarda asker gelinceye kadar, Arnavutlardan yetmiş, seksen bin kişi kadar cesur ve cengâver gönüllü toplarız. Herhangi bir düşmana karşı mukabele ve müdafaada bulunuruz.

Şeklinde bir cevap vermiş. Fakat bu cevap, Abdülhamidi derhal pırelendirmiş. Recep Paşanın yüzüne dikkatli dikkatli bakarak:

— Bunu siz yapabilir misiniz? Diye sormuş. Recep Paşa da işgüzarlık olsun diye:

— Ne zaman ferman buyursanız hazırım, şevketpenahım.

Demiş... Abdülhamit, Recep Paşanın bu sözlerinden fena halde ürkmüş. İsteddiği zaman Rumeliden ve bahusus Arnavutlardan yetmiş seksen bin gönüllü çıkarabileceğini söyleyen Recep Paşanın, herhangi bir sebeple kendisine kızarak bir kıyam ve isyan husule getirebileceğini ve hatta bir (Alemdar Mustafa Paşa) rolü oynayabileceğini düşünmüş. Böyle tehlikeli bir adamı Rumelide bırakmanın büyük bir ihtiyatsızlık olacağına hükmetmiş ve Paşayı derhal, Arabistana nefyeylemiştir.

Bize kalırsa, bu rivayetlerin ikisi de doğru ve birbirine bağlıdır. Herhalde Recep Paşa, evvelâ Hacı Ali Paşaya ve sonra da Abdülhamide söylediği sözlerin cezasını çekmiştir.

[Arkası var]

Türk Kadını "Mühlik,, Midir? Etem Akif Bey, Benatı Havvadan Korkuyor!

Fakat İlâve Ediyor: "Müşahedelerim Yeni Neslin İyi Yetiştirdiği Merkezindedir,,

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
da "mühlik,, demiş olmasına ihtimal vermiyorum. Bununla beraber umumî müşahedem, yeni neslin mekteplerde iyi tahsil ve terbiye gördükleri merkezindedir. Yeni nesil kadınlığı serbest, vakur, ruh ve ahlak itibarile mazbut ve bilhassa muktesittir. Memlekette sanayi hayatının hergün biraz daha inkişaf etmesi, yer yer fabrikalar açılması, düne kadar iş kadrosu haricinde kalan

kadınları iş sahasına çekmekte ve onları, ekmeklerini alınterile kazanan birer müstahsil haline getirmektedir. İş sahasının artması, mekteplerde en yeni terbiye sistemlerinin salâhiyetle tatbik edilmesi herhalde kuvvetli bir kadın nesli yaratmaktadır. Memleketin irfan seviyesi gittikçe yükseldiği için alâiş yerine zerafet kaim olmaktadır. Ben Türk kadınlarının mühlik bir yola döktüklerine kani değilim..

İmtihanlarda En İyi Neticeyi Kabataş Lisesi Aldı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
Şişli Tarakkininin 14 talebesi kâmilen muvaffak olmuştur. Feyziye Mektebinin 13 talebesinin altısı yani yüzde ellisi muvaffak olamamıştır. Feyziyatının 49 talebesinden 20 talebesi yani yüzde 40 muvaffak olamamıştır.

İstiklâl Lisesinin 60 talebesinin 37 si, yani yüzde altmışı muvaffak olamamıştır. İnkılâp Lisesinin 16 talebesinde 7 si, yani yüzde44 ü muvaffak olamamıştır. Hayriye Lisesinin de 53 talebesinden 27 si, yani yüzde ellisi muvaffak olamamıştır.

Ortamekteplerden Nişantaşı

Kız orta mektebi tizamen muvaffak olmuştur. Kabataşın 93 talebesinden 5 i, Şişli Terakkininin 33 talebesinden 4 ü, Galatasaraydan 120 talebeden 14 ü, Feyziye mektebinin 33 talebesinden 12 si, Şemsülmekâtibin 29 talebesinden 2 si muvaffak olamamıştır.

Aldığımız malûmata göre lise imtihanlarından daha feyizli bir netice istihali için, ilkmekteplere lâzımgelen ehemmiyet verilmele beraber, bilhassa orta mektepler üzerinde ehemmiyetle durulacak, bu mekteplerde tedris ve terbiye şekillerinin sağlamlaştırılması temin olunacaktır.

Adliye Koridorunda İşlenen Kanlı Facia

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
bir adamın üzerine boşalttı. Göbeğinden yaralanan Mustafa can acısına arkası üzerine düştü. Bu sırada ikinci kurşun da Mustafanın arkasına saplandı. Facianın işlendiği bu anda mahkemenin içinden bir kadın sesi yükseldi. Hamal Hasan üçüncü kurşunu da bu kadının üzerine boşalttı. Fakat kurşun hedef bulamamıştı. Bu sırada Beyoğlunda Aynalıçeşme karakolu altında kahveci Feyzi Ef. hemen Hasanın üzerine atıldı ve bileğini sıkarak elinden tabancasını almak istedi. Fakat Hasan buna rağmen tabancanın tetiğini çekmekte devam ediyor fakat bir tesadüf olarak tabanca inkıtaa uğradığı için ateş almıyordu. Hâdiseye mahalline polis Muzaffer B. yetişti ve mütevacizin elinden tabancayı aldı. Tabanca sesleri üzerine Adliye koridorlarında kimse kalmamış, herkes odalara girmiş ve merdivenlerden aşağı inmişti. Hasan elinden tabancası alındıktan sonra da rahat durmadı ve tekrar elini arkasına attı. Bunu gören Adliye polis memru Necati Efendi tekrar üzerine atıldı ve müthiş bir mücadeleden sonra üzerindeki büyük saldırmayı da elinden aldı. Tabanca sesleri kesildikten sonra halk hâdiseye mahalline toplandı. Hâdiseye Müddeiumumi muavinlerinden İsmail Hakkı Bey derhal vaziyet

etti. Tabibi Adil Enver Bey mecruhun iptidal tedavisini yaptıktan sonra Cerrahpaşa hastanesine nakledildi. Kurşunlardan birisi arkasından girmiş ve sol memesinin üstünde kalmıştır. Göbeğinden giren kurşun da böğründen çıkmıştır. Yaralar tehlikelidir. Adliye koridorunda iki kovan bulunmuştur. Yaralıyı hastaneye götüren jandarmalar böğründen çıkan kurşunu da otomobilden indirirken elbisesi arasında bulmuşlar ve hastaneye teslim etmişlerdir.

Cinayetin sebebi şudur: Hamal Hasan zevcesi Nuriye Hanımla Mustafa Ef. aleyhine bir zina davası açmıştır. Nuriye Hanımla Mustafa Ef. i de Hasan aleyhine bilmukabele bir dövme ve yaralama davası açmışlardır.

Dünkü muhakemede müddeiumumi muavini Kâmil Bey hem zina ve hem de darp ve cerh meselelerinden dolayı her iki tarafın da beraatini istemiştir.

Hasan bu beraat talebinden muğber olarak hem Nuriye Hanımı, hem de Mustafayı öldürmek istemiştir.

Hasan tevkif edilerek tevkifhaneye gönderilmiştir. Mütevacizin bu feci cinayeti işlemesi adliyede umumî bir nefret uyan-

TİMURLENK

Muhirri: **

- 9 -

Âlimler, Büyük Cihangirin Hayatını Günügününe Yazmaya Başladılar

Ruzname Çok Selis Bir Üslûpla Yazılıyordu

Koca Cihangir, yarım asırdan fazla bir hayatı ihtiva eden [1] bu çok engin ve çok rengin maziye bir panorama gibi safha safha gözünün önünden geçirirken ansızın irkildi, kaşlarını çatdı, yüzünü ekşitti: Bir gün, hayatı gibi hatıratının da sönüp gidebilmesi ihtimalini düşünmüştü!

Ölmek?... Bu, mukadderdi. Ordular, hazineler, kaleler ve milyonlarca esir halk, o tabii akıbetin tabakkukunu menetmek şöyle dursun, hatta tecil edemezdi. Fakat hatırat?... Bunları yaşatmak ve ebedileştirmek mümkündür. Timur, herbiri bir zekâ ve belki deha temsil eden, ayrı ayrı birer harika sayılacak hamlelerinin, harplerinin, zaferlerinin unutulup gitmesini bir facia olarak kabul ediyordu. Yaptıklarının unutulmasını, kurduğu devletin çökmesi kadar feci buluyordu.

O, şimdiye kadar bu noktayı düşünmediğine hayıflanıyordu. Canı o kadar sıkılmıştı ki çıplak Hintli ve iki aziz çocuğunun afiyetleri meselesini bile artık unutmamıştı. Kendi hatıralarını sönmekten, unutulmaktan kurtarmak keyfiyetile meşgul oluyordu.

Timur, belki yarım saat kadar süren sıkıntılı bir düşünceden sonra yine Mollaya döndü:

— Hocam; dedi; biz çok şey yaptık, lâkin yaptıklarımızı âdetâ unuttuk. Yarın yerimize gelenler neler yaptığımızı ve nasıl yaptığımızı belki anlamıyacaklardır. Bu, cisim gibi ismin de ölmesi demektir ki berbat bir şeydir.

Hoca, sustu. İsimlerin de er, geç unutulacağını ve bu sebeple de ki büyük bir beşer kütlesinin ruhun ebediyetine inanarak mutlak bir faniyetine acısını avuttuklarını söyleyemedi. Zaten Timur da cevap beklemiyordu, söylenmekte devam ediyordu:

— İsmen de ölmeye ve yaptıklarının unutulmasına tahammül edemem. Zaferlerimi nasıl "kelleminar" larla (2) bugün halkına teşhir ediyorsam yüksek varlığımı kaybolmaz vesikalarla gelecek nesillerin insanlarına okutacağım.

Ve birdenbire ayağa kalktı: — Haydi sen, dedi, çadırına git. Ben hayatımı kitap haline koymak için tedbirler alacağım.

İşte Timurun meşhur "ruznamesi", o günden itibaren tutulmaya başlandı. Âlimlerden, kâtiplerden başlayarak mürekkep bir heyet hemen işe büyük cihangirin bütün hayatını takvim sırasile yazdılar. Timur: "Tantana yok, tamtrak yok, mü-

[1] Timur, 11: Mart: 1336 ve 25: Şaban: 736 tarihine tesadüf eden bir saat günü Semerkantte Belh arasında bulunan Keş kasabasında doğmuştur. Keş kasabası eski coğrafya kitaplarında Şehrisbez olarak mukayyettir. Haritalarda da o isimle gösterilmektedir. Son zamanlarda bu isim, Yeşil şehir suretinde zikrolunmaya başlanmış ise de Keş hepsinden doğrudur ve Timur, Keşte doğmuştur.

(2) Kelleminar, insan kafasından yapılan kulelerdir. Timur, bu şekilde kule yaptırmaktan çok hoşlanırdı.

balâğa yok,, demişti. Binaenaleyh bu ruzname çok selis bir üslûpla yazılıyordu. Timur tarafından da okunup unutulmuş noktalar ilâve, yanlış kaydolunan yerler tashih olunuyordu. Bizzat hakan, "Tüzüklerim,, dediği kanunumsu vasiyetnameyi tesvit etmeye girişmişti.

Bu, Hindistanı fethetmek meşgalesinden daha mühim bir işti. Yahut Timur, giriştiği kalem işini, kılıç meşgalesinden yüksek tutuyordu ve o telâkki ile mütenasip hümmalı bir itina ile çalışıyordu. Onda, kendi heykelini yapmak istiyen bir heykeltıraş ihtimamı, kendi ruhunu tahlile uğraşan bir şair heyecanı vardı. İlk kalem eline aldığı zaman, Atina ve okuma hâkim olduğu gibi, okamış parçasına da tahakküm edeceğini, dilettiği şeyleri bir hamlede yazıvereceğini sanmıştı. Halbuki kalem, attan serkeşti ve ok gibi uysal değildi. Bu sebeple "saltanatlar fatihleri çocuklarına, cihanın yüksek hükümdarları olan ulu neslime,, ibaresini, Semerkantte yapılmış nefis bir kâğıt tabakası üzerine kondurduktan sonra birdenbire duraklamıştı. (3) yapmak istediği heykele nasıl bir mümeyyez vasıf, nasıl bir vaziyet vereceğini tayin edemiyen bir san'atkar ıstırabile üzülmeye başlamıştı. Bu heykel, cihanşümül bir kudreti temsil edecekti. Aynı zamanda o kudretin nasıl vücutte geldiğini kademe kademe gösteren bir âbide olacaktı.

Böyle bir eseri bir hamlede vücutte getirmek mümkün değildi. Timur Keşteki sessiz evden cihangirlik tahtına yükselmeye kadar birçok vicdauların birçok kolların fedakârlığına istinat etmişti. Yazacağı kitapta bütün bu sadık yardımcıları da derece derece göstermek, herbirinin mevkiini ayırmak istiyordu. Kimi ölmüş kimi amelimandalaşmış bir köşeye çekilmiş, kimi de hâlâ "Timur,, namına didinmeyi, yorulmayı ve hatta ölmeyi en kudsî vazife tanımakta bulunmuş olan bu binlerce adamı lâıyk oldukları mevkilere koymak, yaptıkları işleri - ne eksik, ne fazla - hakkile göstermek çok müşküldü.

Maamâfih, Timur çalışıyordu. Ruzname heyetine hayatını ve zaferlerini - hariçten görüldüğü şekilde - yazdırırken dimağını ve yüreğini de bizzat kaleme alıyordu. Tüzükler, ilkin perişan bir satır yığını iken yavaş yavaş lekesiz sayfalar haline inkılâp ediyordu.

Ordu, bittabi yürüyordu. Vazifesini yapmaktan geri kalmıyordu. Kışmırı, tesellüm suretile aldıktan sonra cenuba doğru kıvrılarak "Delhi,, istikametinde

(3) Timur, mütalea ve mülâhaza-ya son derece münhemik olduğu, ulemaya pek ziyade hürmet eylediği halde bütün malûmatı okuyup yazmakta ileri geçmemişti. Hafızası, bir defa okuduğu veya işittiğini unutmuyacak kadar metin iken, Farsî, Moğolca ve Türkçeden başka dil de bilmezdi.

yürüme girişilmişti. Timur, bu harekât ile alâkadar görünmüyordu. Seyyar ordu içinde yürüyen bir münzevi gibi idi. At üstünde daima dalgın duruyordu. Çadır altında da aynı dalgınlığı muhafaza ediyordu, yahut yazı ile uğraşıyordu. Umur hocayı bile gördüğü yoktu. Kumandanların şifahlı raporlarını dinlemek ve icap eden emirleri vermek için tahsis ettiği dakikalar mahduttu. Âdetâ kendi benliğine bürünüp harici âlemlerle alâkasını kesmiş benziyordu.

(Arkan var)

Resminizi Bize Gönderiniz
* * *
Size Tabiatınızı Söyliyelim

83 Mithat B.: Samimi ve uysaldır, sadeliği ve tevazuu sever, arkadaşları tarafından sevilir. Muamelesinde nezaket vârdır. Bedeni meşgalelere tahammül edemez, daha ziyade

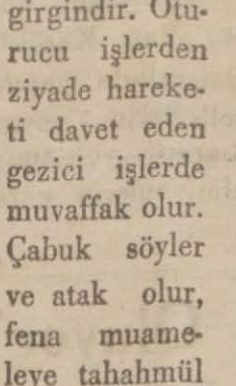
oturucu ve tetkika tâbi işlerde muvaffak olur. Kuvvei iknaiyesi vardır.

82 Advîye H.: Çabuk gücendir.

Gayrimemnun bir vaziyet alır. Süse dikkat eder. İsterse elinden iş gelir, pek sıkıntıya gелеmez, kısmen ihmalcidir. Çok yorulmak istemez.

80 Bahri Ef.: Mücadeleci ve

girgindir. Oturucu işlerden ziyade hareketi davet eden gezici işlerde muvaffak olur. Çabuk söyler ve atak olur, fena muameleye tahammül göstermez, mukabeleye ve serkeşliğe mütemayildir.

81 A.K.B.: (Fotoğrafının dercini istemiyor.) Mağrurdur. Fazla konuşmaz, başkalarına minnet etmekte müstağni davranır. Menfaatlerini gizlemesini bilir, küçük görülmek istemez, kendisine ehemmiyet verilmesini arzu eder. İzzeti nefsi uğrunda maddî fedakârlıklardan çekinmez, manevî varlıklara daha ziyade kıymet ve ehemmiyet verir, şöhret ve ikbale hırs gösterir.

Fotoğraf Tahsil Kuponuna
11 inci Sayfamızda bulacaksınız.

Dünyanın Garip Köşeleri

Mongolstanda Yeni Doğan Çocuklara Tapiyorlar

Mongolstanda iki yaşında bir başrahip ve iskelet kafalı bir mongol

Mongolstandaki meşhur Ureski Dozon manastırının bugünkü reisi iki yaşında bir çocuktur. Bu çocuk ondan evvel reis olan Lama'nın tam öldüğü dakikada doğmuştur.

Çok eski bir efsaneye göre Lama öldüğü zaman onun yeri yeni doğan bir çocuğa intikal eder ve bu vaziyet Lamanın bir basubadelmevti addolunur. Çocuk büyüyüncüye kadar manastırın işleri bir vekil tarafından idare olunur.

Sovyetler son zamanlarda Mongolstanın bu âdetini değiştirmeye uğraşmışlarsa da muvaffak olamamışlardır.

Bu âdete yalnız Mongolstanda değil, Hindistanda ve Buda dinine salık olan bütün memleketlerde görülebilir. Bunlar Lamanın öldüğüne inanmazlar. Yalnız eskiden vücudunu değiştirdiğine kanidirler.

Bebek Lamaya insan beyninin zarından yapılmış olan ve şeytandan kaçırılan tesmiye edilen bir davuldan başka hiçbir oyun-

cak verilemez.

Küçük bebek için yaptıkları merasim o kadar kanlı ve feci bir şeydir ki bunları ilk defa gören insanlar dehşet içerisinde kalır. Merasime başlanmadan birkaç gün evvel memleketin her tarafından gelen halk merasim mahallinde toplandı.

Merasim ve bilhassa dansa iştirak edenler kıyafetlerini değiştirirler. Kimi kartal, kimi karga ve bazısı da öküz, domuz ve yahut insana ancak kâbuslarında görünebilen şekillere girerler. Elebaşları bir yılan kafası giyer ve boynuna da insan kalbinden yapılmış bir tesbih geçirir.

Merasimin en son gününde de bir insan kurban edilirdi. Yalnız şimdi insan yerine bir insan tasviri ikame edilmiştir. Fakat o kadar canlı yapılmıştır ki, başrahip bıçağını buna sapladığı zaman yine aynı tesir hasıl olur.

Merasime iştirak edenlerden bir kısmı da siyah elbiseler giyip siyah saçlar takarak şeytanların karılarını temsil ederler.

RADYO

1 Temmuz Cuma

İstanbul — (1200 metre) 18 gramofon, 19,5 alaturka saz, Vedia Rıza ve Cennet Hanımların iştirakile 20,5 gramofon, ve günün spor haberleri 21 alaturka saz, İnci ve Belkis Hanımların iştirakile 22 tango orkestra.

Bükreş — (394 metre) 19 Radyo darülfünunu, 19,5 Puccininin Bohem operası.

Belgrad — (429 metre) 20 gramofon, 20,20 konferans, 21 opera parçaları, 23,50 akşam konseri.

Roma — (441 metre) 20,50 gramofon, 21,45 randevü isminde bir komedi, 23,40 muhtelif konser.

Prag — (488 metre) 20 şarkı, 21,30 konser, 23 saat ayarı, 22 orkestra.

Viyana — (517 metre) 20,10 saat ayarı, gün haberleri, yarınki program, 20,20 konser, 20,50 Hayyenden parçalar.

Peşte — (550 metre) 20,10 Salon orkestrası, 21,15 komedi, 23,10 Çigan.

Varşova — (1411 metre) 20,15 muhtelif, 20,35 Vilradan nakil 21 senfoni, 23 dans havaları.

Berlin — (1635 metre) 20 Günün haberleri, 20,15 doktorun tavsiyeleri, 21 Münihden naklen senfoni, 22,35 Berlinden naklen konser, 23,50 haya raporu, Mtebaki gün haberleri, sonra dans havaları.

2 Temmuz Cumartesi

İstanbul — (1200 metre) 18 gramofon, 19,5 alaturka saz, Hafta Ahmet Bey heyeti tarafından 20,5 gramofon Ajans haberleri, saat ayarı, 21 alaturka saz, Hafta Ahmet Bey heyeti tarafından 22 orkestra.

Bükreş — (394 metre) 20 Hafif musiki, 20,20 stüdyoda komedi, 21 Romen musikisi.

Belgrad — (429 metre) 20 Konferans, 20,5 kvartet, 21,10 komedi, 21,50 gramofon, 22,15 Pragdan nakil, 23,20 akşam konseri.

Roma — (441 metre) 21 Günün haberleri, gramofon plâkaları, 21,45 Puccininin Die Şvalbe ismindeki operası.

Prag — (488 metre) 20 Şen gece, 20,50 Brünodan nakil, 21,05 şen musiki, 22,05 Smetea salonundan nakil, 23,20 konferans.

Viyana — (517 metre) 20,35 Leosjanacok tarafından şarkılar, 21,30 salon orkestrası.

Peşte — (550 metre) 20,30 Koro şarkıları, 21,15 piyano konseri, 22,45 konferans, 23,30 akşam haberleri ve Çigan orkestrası.

Varşova — (1411 metre) 20 gramofon, 20,15 muhtelif, 20,35 radyo gazetesi, 21 hafif konser, 21,55 müsahabe, 22,10 bir konser, 23,05 Şopen-den parçalar.

Berlin — (1635 metre) 20 Konferans, 21 Kolonyadan naklen şen gece.

Yeni Neşriyat

İçtihat — Bu ilmi, edebî ve ticarî mecmuanın 348 inci sayısı çıkmıştır.

ÇANAKKALE

İngiltere Hükümeti tarafından Gazî Hz. ne hediye edilen eserin terçümesi.

Yazan :
General Oglender
— 29 —

Herşey Yolunda Gidiyordu. Fakat Bir Zırhlı Daha Torpile Çarptığını Bildirdi

Bütün plânın esası, zırhlıların torpil tehlikesi olmıyan sularda faaliyet göstermesine istinat ediyordu. Bu sebeple ta methalden 8000 yarda mesafeye kadar itina ile tetkik edilerek temizlenmişti. Fakat fena bir tesadüf eseri olarak bu temizleme ameliyesinde 20 torpilden mürekkep bir hat görülmemişti.

Bu torpil hattı 7 - 8 martta Türkler tarafından denize dökülmüştü. Fakat sahilin bir tarafından bir tarafına uzatılacağına, sahile muvazi olarak atılmıştı. Bu hat Erenköy koyundan Kepez torpil tarlasına kadar uzanıyordu. Halbuki harp gemileri Erenköy koyunda manevra yapmaya almışlardı. İşte 18 mart sabahı itilâf donanması mağrur bir eda ile harbe girdikleri zaman o meş'um torpil hattı burada bulunuyordu.

Başlangıçta, Türk ateşi kuvvetli ve müessir olmakla beraber, bombardıman eyi netice verdi. Saat ikiye doğru gizli topların ateşi hâlâ şiddetini muhafaza ediyordu. Fakat istihkâmlar artık susturulmuştu. İstihkâmlardaki askerler topları başından çekilmiş ve birçok istihkâmlar yıkılmıştı. Türklerin mermileri gemilere isabet ediyor, fakat hiçbir tesir yapmıyordu. Yalnız Goulois zırhlısı istihkâmlardan gelen kuvvetli bir mermi ile delindi. Fakat vefiyatı haizi ehemmiyet değildi.

Nihayet torpil temizleme gemilerine hareket emri verildi. Sabahtanberi hücumu maruz kalan Fransız filosunu kurtarmak üzere de İngiliz donanması ilerledi. İşte bu sırada o günün ilk faciası vukua geldi. Bouvet isimindeki Fransız zırhlısı Erenköy koyundan geçerek çıkarken, müthiş bir infilâk dumanı içinde kayboldu. İki dakika zarfında, gemi, bütün mürettebatı battı. İmdada koşan İngiliz gemilerinin ilerlemesi üzerine, Bouvet'in akıbetinden cesaret alan Türk topçuları tekrar toplarının başına döndüler ve derhal faaliyete geçtiler. Fakat ateş eskisi kadar ağır ve müessir değildi.

İstihkâmlardaki askerlerin

Bigada Şüheda Âbidesi

azaldığı, toplarının hasara uğradığı, muvaselelerinin kesildiği anlaşılıyordu.

Herşey yolunda gidiyordu. Fakat saat dörtte, ikinci safta sağ tarafta bulunan İflexible zırhlısı da bir torpile çarptığını bildirdi. Bir iki dakika sonra onun ilerisinde bulunan İrresistible zırhlısı aynı akıbetle uğradı. Yeni torpil hattından haberi olmıyan Amiral de Robek, bu anı felâketlere seyyar torpillerin sebebiyet verdiğini zannediyordu.

Bu yeni ve meçhul tehlike karşısında gemileri Boğaz içinde tutmak doğru olamazdı. Derhal faaliyeti durdurdu. İrresistible zırhlısına yardım etmek üzere (Occan) zırhlısını gönderdi ve rücat emri verdi. Bir saat sonra Occan zırhlısı da bir torpile çarptı ve akşam geç vakit her iki zırhlının da beraber yandığı bildirildi. Demek ki 18 martta Bouvet, İrresistible, Occan, olmak üzere üç gemi kaybettik. Aynı zamanda İflexible, Gaulois, Suffien zırhlıları derhal tersaneye çekilecek surette hasara uğramıştı. Binaenaleyh bir günlük faaliyetten sonra deniz kuvvetleri üçte bir nisbetinde azalmıştı.

Bu 20 torpilin Çanakkale harbi üzerine yaptığı tesir ölçül-

lemeyecek kadar büyüktür. Yalnız şunu söylemek kâfidir ki, o günden itibaren donanmanın Boğazları zorlamak için taarruza geçmesine müsaade edilmedi. Denizden ve karadan müstereken yapılması mutasavver hareket te, daha ziyade karadan yapılarak denizden yardım görmesi şeklinde tadil edildi.

Ameral De Robek evvelâ mağlûbiyet fikrini kabul etmiyordu. O günün raporunu verirken, filonun o gün taarruza devam hazır bulunduğunu, fakat seyyar torpil tehlikesine binaen, plânının bir defa tetkik edilmesini teklif ediyordu. Merkezde de taarruza devam hakkında tereddüt mevcut değildi. 19da aktedilen harp meclisi içtimasında, Amirale lüzum görürse taarruza devam etmesine salâhiyet verilmesi ve kendisine kaybolan gemilerin yerine yeni beş zırhlı gönderildiğinin bildirilmesi tekrâr etti, fakat o gün geç vakit Lort Kiçnerin bahren yapılacak taarruzun muvaffakiyetle neticeleneceği hakkındaki ümidi zayıflamıştı. Onu bu ümitsizliğe düşüren başkumandanlıktan aldığı bir telgraftı, Jeneral Hamilton Boğazın iç tarafından yapılan hücumun şiddetini İflexible zırhlısıyla Gaulois zırhlısının münhezimen ricatini gördükten sonra, artık Boğazların yalnız denizden zorlanamayacağına kanaat getirdiğini söylüyordu. Eğer ordunun teşriki mesaisine lüzum görülürse, bu takdirde askeri harekâtın bir yardım olarak değil, Boğazları geçmek için esaslı surette yapılması zarureti vardır.

(Arkası var)

Askeri Yoklama

Kadıköy As. Ş. R.

Kadıköy As. Ş. ne mensup 328 D. luların ve bunlarla muameleye tabi daha yaşlı efradın son yoklamaları temmuzun dördüncü pazartesi günü Kadıköy kaymakamlığı dairesinde yapıldığından mükelleflerin yevmü mezkûrden itibaren yoklamaya gelmeleri ve gelmeyenlerin cezalı olacakları.

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Yazan: N. F.

KANLI GÖMLEK

Yeniçeri ağası gamsız, kasavetsiz çubuğunu fosurdattıyordu. Arka arkaya üç gece tebdil geçen padişahın peşinden bütün İstanbulu çalkaladıktan sonra, bu kadarlık rahat, ihtiyar ağaya çok görülmemeli idi. Fakat felek buna da fırsat bırakmadı. İri yarı oda çavuşu kendisini kaya parçası gibi içeriye attı, dudakları titriyerek bağırdu:

— Ağa Hazretleri...

Herifin korkudan beti benzi kül kesilmişti. Sözü arkasını getiremiyordu. Ağa köplüdü:

— Bre Nemrut, diye çıkıştı, ne istersin ağadan.

Oda çavuşu üç adım daha attı, dizleri üzerinde edeple bükülerek yer öptü ve inler gibi fısıldadı:

— Devletlü efendimiz sizi istemiş. Acele gidesizmiş..

Ağa, yarım saat evvel yayıldığı geniş sedirin üstünden bütün heybetile bir yay gibi fırladı ve bir lâhzede:

— Şırrrakkk...

Diye acı bir ses odanın duvarlarında şiddetli akislerle şakladı. Zavallı oda çavuşunun yanığında şimşek çakmıştı. Ağa, bu insafsız silleyi indirdikten sonra şöyle haykırmıştı:

— Bre uğursuz... Kesilesi dudakların hayırlı müjde getirmemi hiçl..

★

Topkapı sarayının arz odasında zamane padişahının ayaklarına yüz süren yeniçeri ağası, yeni bir idam fermanile geri dönmüştü. Padişah irade ediyordu:

— On sekizinci ortadan Gündük Hüseyin, bölük zabıtine karşı gelmiş. Derhal cellâda teslim edilecek ve boynu vurulacak.

Takdire ne denir ki... Yeniçeri ağası poturlarını topladı. Kır atına atlayıp peşine yaverlerini taktı ve doğru Etmeydanına gitti. Gündük Hüseyin bölük arkadaşlarıyla pala talimi yapıyordu. Padişah fermanından habercisi bile yoktu. Biraz sonra yanına gelen bölükbaşı, ona şöyle çıkışıyordu:

— Bre kâfir... Hele git ağa hazretlerinin eteğine yapış, duasını al. Yarın yolculuk gerek.

Gündük Hüseyin palayı kınına, kendisini de nizama koyup ağanın yanına koştu. Yeniçeri ocağında senelerce çile dolduran Gündük, açığız bir delikanlı, bileğine kuvvetli bir pala kahramanı idi. Bugüne kadar yedi cenge girmiş, yedisinde de şan ve şeref devşirmişti. Ölümünden korkusu yoktu. Fakat cellâdın önünde can vermek ona pek ağır geliyordu. Ağanın huzurunda ölüm emrini aldıktan sonra hiçkırın ve inliyen bir sesle mırıldadı:

— Nidelim.. Ak alınımın kara yazısı..

★

Cellât Kalın Ali, karşısındaki ölüm mahkûmunu tanıyınca buz

parçası gibi kaskatı kesildi. Gırtlığında düğümlenen boğuntuyu küçükle yırttı ve haykırır gibi:

— Vay, dedi.. Sen Gündükün bel..

Ölüme tevekkülle baş eğen koca Gündük, utangaç bir çocuk edası takınarak cevap verdi:

— Güzel tanıdın ağam.

— Nasıl tanıdım senil.. Aradan on bir yıl savdık. Sen beni keskin kılıcın altından çekip sıyırdın. Seni nasıl unuturum ben!..

Cellât Kalın Ali yanılmamıştı. Önüne getirilen ölüm mahkûmu on bir yıl evvel kendisini ölümden kurtarmıştı. O günden bugüne kadar kursağına düşen her lokmada Gündük Hüseyin mertlik hakkı vardı. Cellât Kalın Ali bir kavga günü kâfir askerinin eline düşmüştü. Gırtlığına ölüm kılıcı basıldığı zaman Gündük Hüseyin fırtına gibi yetişmiş, onu kâfirin elinden yakalamış ve hayatını tekrar kucaklamıştı. Bugüne kadar yüzlerce mahkûmun boynuna satır düşüren Kalın Ali, kendisine yapılan bu iyiliği hiç unutmamıştı. Çıraklarına hep Gündükten bahis açar ve:

— Yamandı o delikanlı, derdi.. O gün kâfirin ardından hemen de yetişti ve herifi bir tekmede tekmiledi.

Cellâtbaşı Kalın Ali derhal kararını verdi. Gündük Hüseyin kulağına yaklaşarak fısıldadı:

— Çabuk ol. Çıkar gömleğini. Gündük Hüseyin işi hemen çaktı ve cellâdın emrini yerine getirdi.

★

Cellâtbaşı, Gündük Hüseyin kanlı gömleğini Yeniçeri Ağasına teslim ettiği zaman, Ağa yine çubuğunu fosurdattıyordu. Cellâda alışkan bir eda ile sordu:

— Nasıl, dedi, Hüseyin zahmet verdi mi?

Kalın Ali, bu gibi hâdiselerde her zaman verdiği cevabı tekrarlardı:

— Ne mümkün ağam. Benim karşımda kurt kuzu olur. Hiç zahmet çekmedim. İpi boynuna geçirirken direnmek istedi. Fakat işi çabuk bitirdim.

Cellât kalın Ali yalan söylüyordu. Gündük Hüseyini boğmamıştı.

Ölümü gözüne almış, onun gömleğini kedi kanına bulamıştı. Gündük Hüseyin yaşıyordu. Tamam beş yıl her gün sabahlı, akşamı cellât Kalın Ali, bir çocuk emzirir gibi, Gündük Hüseyini beslemişti. Bir bodruma saklanan Gündük Hüseyin tamam beş yıl ışıktan ve güneşten mahrum yaşamıştı.

Fakat ölüm fermanına mühür basan hünkâr, beş sene sonra ecele teslim olunca, eski fermanın hükmü bitmiş, Gündük Hüseyin tekrar hayata ve sevdiklerine kavuşmuştu.

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul: Eski Zaptıye Catalçeşme sokağı 25

Telefon İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SON POSTA

ABONE FİYATI

TÜRKİYE	Ecnabi
1400 Kr. 1 Sene	2700 Kr.
750 > 6 Ay	1400 >
400 > 3 >	800 >
150 > 1 >	300 >

Gelen evrak geri verilmez.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz

cevap için mektuplara 6 kuruşluk

Pul ilâvesi lazımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Acaba Damın Üstünde Ne Oluyor?

Geçen hafta Lonrada Savoy tiyatrosunun terasasında bir bale tecrübesi tertip edilmiş ve aşağıda sokaktan geçen halk yukarıda ne yapıldığını anlamıyarak hayran hayran bakakalmıştır.

"A,, 4 silindirli yeni model muaddel FORD ARABALARININ FİATLARI

STANDARD ARABALAR

Tüdor (iki kapılı)	T. L. 2450
Fordor (dört kapılı)	" 2650
Standard Kupe	" 2450

LÜKS ARABALAR

Dölüks Tüdor (iki kapılı)	" 2550
Dölüks Fordor (dört kapılı)	" 2800
Spor Kupe	" 2400
Viktorya Kupe	" 2800
Kabriyole	" 2800
Açılır kapanır Sedan	" 3000
Dölüks Kupe	" 2750

Kamyonet şasisi . . . . . T. L. 1400

Bu arabalar V-8 silindirli motürle teçhiz edildiği takdirde fiatlara 200 lira zam edilir.

Beşinci tekerlek ve lâstik ile ön ve arka tamponlar bu fiatlara dahildir.

Bu fiatlar bircümle Türkiye limanlarında gümrüklenmiş ve ok-trua resmi tediye edilmiş teslim fiatıdır ve 29 Haziran'dan itibaren muteber olup ihbara hacet kalmaksızın değiştirilebilir.

1932 senesi
Yaz mevsiminin
RENK modası

IPEKİŞ

Bu rengi
Krep PRIMVER
lerde tatbik etti

IPEKİŞ ten 444 numaralı
PRIMVER Krepini
isteyiniz.

İZMİR

Türkocağı bahçesine
Bütün dünyaca maruf
ZUANEL
İtalyan cambazları ve
varyetesi gelmiştir.
Koşunuz!

Fransızca İngilizce 40 derste
konuştururuz

Mektepte, ticarete ve bir müessesede
muvaffak olmak için 1914 tenberli çok esaslı
tanzim edilen derslerimiz memnun edemez-
as ücreti iade ederiz. Divanyolu Firuzaga
camii yanında gündüz ve gece kız erkek
lisan tedrishanesi ihtiyacınıza göre öğret-
meyi taahhüt eder. Fakir ise yarım ücret
alınır. Müdürü: ZIYA

Susuz, sabunsuz, fırçasız

Seri traş olmak, yüzünüzün teravetini
muhafaza, kırmızılık ve çibanelerin zail
olmasını istiyorsanız.

RAZVİTE

kremini mutlaka kullanınız.

Yeni Foça Değirmen Taşı

çok iş çıkarır,
çok dayanır,
tahan, tuz, kah-
ve ve sair
taşları da ya-
pılır. Sirkeci
Ebussuut cad-
desi No. : 60/1.
Garbis ve B. ler.

MAZON MEYVA TUZU

Kolay bir Hazım temin eder.
mide ve barsakları temizler.
Basuru kökünden keser. Lezzetli
lâtif zevkle içilebilir bir gazoz suyu-
dur. **Mazon** ismine dikkat ediniz.
Büyük şişesi 100 kuruş.
Deposu: İş Bankası arkasında Mazon
Botton ecza deposudur.

Afyonkarahisar Madensuyu

**Böbrek,
Karaciğer,
Mide.**

hastalıklarına karşı Türkiyenin
yegâne madensuyudur
Londra Sergisinde Madalya
kazanmıştır.

Irak, Cava ve İngiltereye ihracat yapan,
şifalı hassası tanınan bir sudur.

Umumi deposu: Yenipostane karşısında
Eskizaptiye
caddesi No. 20

caddesi No. 20

İstanbul Belediyesi İlanları

Su fiçılarında kullanılmak üzere iki milyon damga kurşunu
imali kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname
almak için Levazım Müdürlüğüne ve ihale günü olan 4-7-932 pa-
zartesi günü de 285 lira teminat makbuz veya mektuplarile saat
on beşe kadar teklif mektuplarını Daimi Encümeneye vermelidirler. (B)

Keşif bedeli 1273 lira olan Üsküdar Onuncu İlkmeçtepe tamiri
kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar keşif evrakını
görmek için her gün Levazım Müdürlüğüne ve ihale günü olan
4-7-1932 pazartesi günü de (95,5) liralık teminat makbuz veya
mektubu ile teklif mektuplarını saat on beşe kadar Daimi Encü-
mene vermelidirler. (I)

Zayı — Millet mektebinden almış
olduğum şehadetnameyi zayı ettim.
Yenisini alacağımдан hükümsüzdür.
Üsküdar Ucu'ar sokak yorgancı: Ali Osman

Son Posta Matbaası

Sahipleri: Ali Akrem, Selim Ragıp
Neşriyat Müdürü Halil Lütfi

AkaGündüz

Kitap evi ve kâatçılık

Sahipleri: Kemal, Bilal, Adil
Anafartalar cad. No. 69-71 Ankara
Telefon. 3377, Telgraf, Ankara - Akba
Ankara'nın en büyük
kitaphanesidir.

Sihhi Kumkayı:
KADIN ve ERKEK
Deniz hamamları ve gazinosu açıldı